

ÚZEMNÝ PLÁN
OBCE
PASTUCHOV
SPRÁVA
O HODNOTENÍ
ÚPD

SPRÁVA O HODNOTENÍ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE – ÚZEMNÝ PLÁN OBCE PASTUCHOV

Obsah

A. Základné údaje.....	2
I. Základné údaje o obstarávateľovi.....	2
II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii.....	3
B. Údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia.....	5
I. Údaje o vstupoch.....	5
II. Údaje o výstupoch.....	12
C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia.....	15
I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia.....	15
II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie.....	12
III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti	35
IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie.....	43
V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom).....	47
VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na ŽP a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave ŽP a zdravia.....	51
VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení.....	52
VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie.....	53
IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali	58
X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení.....	58
XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov oprávneného zástupcu navrhovateľa	58

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Označenie

Obec Pastuchov

2. Sídlo

Obecný úrad Pastuchov, 920 63 Pastuchov č. 247

3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie ÚPP a ÚPD

Daniel Tejkal, starosta obce

Obecný úrad Pastuchov

920 63 Pastuchov č. 247

tel.: 033 / 744 95 72

e-mail: starosta@pastuchov.sk

Odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPD a ÚPP:

Ing.arch. Karol Ďurenec

tel.: 0905 492 881

e-mail: durenec@gmail.com

II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

1. Názov

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE PASTUCHOV – NÁVRH

2. Územie

Kraj: Trnavský

Okres: Hlohovec

Obec: Pastuchov

Katastrálne územie: Pastuchov

3. Dotknuté obce

- Mesto Hlohovec, M. R. Štefánika 1, 920 01 Hlohovec
- Obec Dolné Trhovište, 920 61 Dolné Trhovište 152
- Obec Nové Sady, 951 24 Nové Sady 177
- Obec Lukáčovce, Na Trnie 2, 951 23 Lukáčovce
- Obec Klačany, 920 64 Klačany 211

4. Dotknuté orgány

Dotknutými subjektmi pri spracovaní, prerokovaní a schvaľovaní územnoplánovacej dokumentácie obce sú orgány vyplývajúce z §140a zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov:

- Trnavský samosprávny kraj, Odbor územného plánovania a životného prostredia, Odbor dopravnej politiky, P.O.BOX 128, Starohájska 10, 917 01 Trnava
- Ministerstvo obrany SR, Správa nehnuteľného majetku a výstavby, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej geologickej správy, Námestie L. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Okresný úrad Trnava, Odbor výstavby a bytovej politiky, Oddelenie územného plánovania, Kollárova 8, 917 02 Trnava
- Okresný úrad Trnava, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Kollárova 8, 917 02 Trnava
- Okresný úrad Trnava, Odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva, Vajanského 2, 917 01 Trnava
- Okresný úrad Trnava, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Kollárova 8, 917 02 Trnava

- Okresný úrad Trnava, Pozemkový a lesný odbor, Vajanského 22, 917 01 Trnava
- Okresný úrad Hlohovec, Odbor krízového riadenia, Jarmočná 3, 920 01 Hlohovec
- Okresný úrad Hlohovec, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Jarmočná 3, 920 01 Hlohovec
- Krajský pamiatkový úrad Trnava, Cukrová 1, 917 01 Trnava
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Trnave, Limbová 6, 917 09 Trnava
- Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Piešťanoch, Dopravná 1, 921 01 Piešťany
- Obvodný banský úrad v Bratislave, Mierová 19, 821 05 Bratislava
- Štátna ochrana prírody SR, Správa CHKO Malé Karpaty, Štúrova 115, 900 01 Modra

5. Schvaľujúci orgán

Obecné zastupiteľstvo v Pastuchove

6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice

Riešené územie leží v značnej vzdialenosti od štátnych hraníc SR. Riešenie Územného plánu obce Pastuchov preto nemá žiadne cezhraničné vplyvy.

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Údaje o vstupoch

1. Pôda

V snahe chrániť pôdne celky pred nadmerným rozdrobením boli uprednostnené kompaktné plochy, priamo nadväzujúce na zastavané územie obce, ako aj zvyškové plochy a prieluky v zastavanom území obce. Viaceré rozvojové plochy sú situované v zastavanom území obce, v záhradách rodinných domov a na zvyškových plochách. Ide o rozvojové plochy č. 4, 7 a časť plochy č. 10. Okrem toho bolo vytypovaných 17 samostatných prieluk pre výstavbu 1 rodinného domu, pričom takmer všetky sú situované v zastavanom území obce.

Návrh rozvojových plôch č. 1, 2, 6 je odôvodnený polohou pri existujúcich komunikáciách, ktoré sú v súčasnosti len jednostranne obostavané, pričom doplnením druhej strany zástavby sa dosiahne efektívnejšie využitie infraštruktúry. Zámerom využitia existujúcej infraštruktúry sú aj rozvojové plochy č. 3, 4, 9, 10, 11, 12.

Podľa druhu pozemku záberov ide v zastavanom území prevažne o záhrady, mimo zastavaného územia sa navrhujú hlavne zábery ornej pôdy. Rozvojová plocha č. 5 sa nachádza na nepoľnohospodárskej pôde, nie je preto zaradená do bilancie predpokladaných záberov poľnohospodárskej pôdy. Taktiež časti rozvojových plôch č. 3, 4, 7, 9, 11 sa nachádzajú na pozemkoch, ktoré sú v KN evidované ako ostatné plochy alebo zastavané plochy. V rozvojových plochách č. 9 a 10 sú z navrhovaných plôch pre zástavbu vyňaté časti v ochrannom pásme elektrického vedenia. Celkový záber poľnohospodárskej pôdy je 6,4636 ha, z toho na zábery najkvalitnejšej pôdy pripadá 1,2670 ha.

Skutočný záber poľnohospodárskej pôdy v navrhovaných rozvojových plochách pre bývanie bude oproti uvádzaným bilanciam nižší, a to asi o 50%. Predpokladá sa, že vynímané budú len zastavané plochy objektov a pozemky pod komunikáciami. Na zastavanú plochu 1 rodinného domu bude pripadať max. 200 m².

Rozvojové plochy sú rozdelené do dvoch návrhových etáp výstavby podľa predpokladanej postupnosti výstavby. Do I. etapy sú zaradené najaktuálnejšie rozvojové priority. Ďalšie rozvojové plochy sú zaradené do II. etapy. Lokality (rozvojové plochy) pre výstavbu s predpokladom záberov poľnohospodárskej pôdy sú zakreslené v grafickej časti.

Prehľad o štruktúre pôdneho fondu v lokalitách s uvažovaným použitím poľnohospodárskej pôdy pre nepoľnohospodárske účely

Lok. číslo	Katastr. územie	Funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpok. výmera poľn. pôdy	
				spolu v ha	Z toho Skupina BPEJ
1	Pastuchov	bývanie	0,7362	0,7362	0144002/3.
2	Pastuchov	bývanie	0,7677	0,7677	0147402/6.
3	Pastuchov	bývanie	0,5946	0,5368	0154672/8.
4	Pastuchov	bývanie	0,6570	0,3677	0154672/8.
6	Pastuchov	bývanie	0,2897	0,2897	0144002/3. 0154672/8.
7	Pastuchov	bývanie	0,2278	0,2032	0147402/6.
8	Pastuchov	bývanie	0,2741	0,2741	0147402/6.
9	Pastuchov	bývanie	0,5470	0,4368	0147402/6.
10	Pastuchov	bývanie	0,5328	0,4944	0147402/6.
11	Pastuchov	bývanie	0,4542	0,3164	0147402/6.
12	Pastuchov	bývanie	0,2315	0,2315	0147402/6. 0144002/3.
Prieluky	Pastuchov	bývanie	1,8091	1,8091	0147402/6. 0144002/3. 0154672/8.
Spolu				6,4636	

2. Voda

Požiadavky na zásobovanie pitnou vodou

V obci Pastuchov je vybudovaný vlastný verejný vodovod pre zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou. Prívod vody je z miestneho vodného zdroja s akumuláciou vo vodojeme. V súčasnosti je na verejný vodovod napojených takmer 100% domácností. Vodovodná sieť v obci je vetvená do uličnej siete so zokruhovaním niektorých úsekov. Rozvodné potrubie v obci je vedené zväčša v krajniciach a zelených pásoch. Na vodovodnú sieť sa napájajú vodovodné prípojky pre jednotlivé objekty.

Zásobovanie nových obytných ulíc pitnou vodou sa rieši napojením na existujúce rozvody pitnej vody v obci, predĺžením existujúcej rozvodnej siete. Vodovodná sieť je navrhnutá tak, že je v maximálnej miere zokruhovaná. Cieľom je zabezpečenie spoľahlivosti dodávok pitnej vody. Nevyhovujúcu výdatnosť existujúceho vodného zdroja je potrebné riešiť rozšírením kapacity existujúceho vodného zdroja, resp. zriadením nového vodného zdroja s úpravňou vody.

V rámci hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie bol vypracovaný podrobný výpočet súčasnej potreby vody pre súčasný rozsah zastavaného územia, ako aj budúcej potreby vody podľa rozsahu navrhovanej zástavby. Podľa tohto výpočtu sa ročná potreba vody

zvýši z 55 024 m³ na 62 065 m³ v roku 2035 – v prípade úplného obsadenia všetkých navrhovaných nových rozvojových plôch. V nasledujúcej tabuľke je uvedená stručná rekapitulácia potreby vody.

Rekapitulácia potreby vody

	Súčasná potreba vody	Návrh. potreba vody
Ročná potreba vody (m ³ /r)	55 024	62 065
Priemerná potreba vody Q _p (l/s)	1,745	1,968
Max. denná potreba vody Q _m (l/s)	3,490	3,149
Max. hodinová potreba vody Q _h (l/s)	6,281	5,668

3. Suroviny

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne výhradné ložiská, dobývacie priestory, ložiská nevyhradených nerastov. Je určené prieskumné územie Topoľčany – horľavý zemný plyn, určené pre NAFTA a.s. Bratislava s platnosťou do 31.12.2024.

Z hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nevyplývajú osobitné požiadavky na spotrebu miestnych surovinových zdrojov.

4. Energetické zdroje

Elektrická energia

Obec Pastuchov je zásobovaná elektrickou energiou odbočkami z vonkajšieho vedenia VN 22 kV z elektrizačnej siete Západoslovenskej distribučnej, a. s. Kmeňové vedenia prebiehajú z elektrickej stanice Hlohovec 110/22 kV v smere na Lukáčovce a Dolné Trhovište. V riešenom území elektrické vedenie VN 22 kV napája 4 transformačné stanice 22/0,4 kV. Okrem obytnej zástavby transformačné stanice zásobujú aj viaceré prevádzkové areály.

Celkový výkon a priestorové rozmiestnenie transformačných staníc postačuje súčasným potrebám obytného územia a občianskej vybavenosti. Ďalšie transformačné stanice slúžia pre výrobné areály.

Z hľadiska plánovaného rozvoja a z neho vyplývajúceho predpokladu nárastu spotreby elektrickej energie, nebudú existujúce transformačné stanice pri ich súčasnom výkone postačovať. Rozmiestnenie existujúcich transformačných staníc však vyhovuje aj z hľadiska zásobovania nových rozvojových plôch. Zahusťovanie zastavaného územia novými transformačnými stanicami sa nepredpokladá. Potrebné je zvýšenie inštalovaného výkonu transformačných staníc TS 59-1 (pri kostole) a TS 59-2 (na južnom okraji obce) na 630 kVA. Súčasne sa odporúča prebudovanie transformačnej stanice TS 59-1 na objekt s vnútorným vyhotovením (kioskovú TS).

Pri výpočte energetickej bilancie sa uvažovalo s požadovaným výkonom 10,5 kW na 1 bytovú jednotku v rodinných domoch, pri koeficiente súčasnosti β 0,28-0,38. Pri

maximálnom využití kapacít navrhovaných rozvojových plôch bude celkový maximálny prírastok spotreby elektrickej energie 230 kW.

Energetická bilancia navrhovaných rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy	Kapacita – počet bytových jednotiek	Požadovaný výkon Pp (kW)
1	6 b.j.	19
2	6 b.j.	19
3	5 b.j.	16
4	5 b.j.	16
5	12 b.j.	38
6	2 b.j.	6
7	4 b.j.	13
8	3 b.j.	9
9	3 b.j.	9
10	4 b.j.	13
11	4 b.j.	13
12	2 b.j.	6
prieluky	17 b.j.	53
Spolu		230

Zemný plyn

Ako zdroj zásobovania zemným plynom slúži regulačná stanica RS Dolné Trhovište s výkonom 3500 m³/h. V riešenom území sa v súčasnosti nachádza strednotlaková plynovodná distribučná sieť PN 300 kPa. Je budovaná z materiálu oceľ, polyetylén. Z obce Dolné Trhovište je napojená strednotlakovým prepojovacím plynovodom D 110.

S využívaním plynu pre vykurovanie, prípravu TÚV a varenie sa uvažuje v nových rozvojových plochách, ktoré budú zásobované z existujúcich strednotlakových plynovodov, len pre rozvojové plochy č. 7, 8, 11, 12 sa navrhujú nové strednotlakové plynovody, resp. predĺženie existujúcich plynovodov.

Potreba zemného plynu bola vypočítaná podľa usmernení Príručky SPP pre spracovateľov generelov a štúdií plynifikácie lokalít a Technických podmienok SPP z r. 2012. Pre odberateľa v kategórii domácnosť (IBV) sa uvažuje s využitím zemného plynu na varenie, vykurovanie a na prípravu teplej úžitkovej vody (TÚV). Územie podľa STN 73 0540-3 patrí do teplotnej oblasti 1. $HQ_{IBV} = 1,4 \text{ m}^3/\text{hod}$, $RQ_{IBV} = 2425 \text{ m}^3/\text{rok}$.

So spotrebou plynu sa počíta pre navrhované rozvojové plochy s obytnou funkciou. Takto vypočítaný prírastok ročnej spotreby zemného plynu je 177 025 m³/hod.

Výhľadovo je žiaduce, aby sa na celkovej výrobe tepla výraznejšou mierou podieľali alternatívne zdroje (aspoň podielom 20%). V súlade s princípmi udržateľného rozvoja je pasívne i aktívne využitie slnečnej energie kolektormi na budovách a energetické zhodnotenie obnoviteľných zdrojov energie, napr. drevo, slama, biomasa. Uplatnením týchto zdrojov energie by došlo k adekvátnemu zníženiu spotrebovaného plynu v obci. Ich

implementáciu môže urýchliť rast cien zemného plynu a zavedenie opatrení na podporu obnoviteľných zdrojov zo strany štátu.

Rekapitulácia maximálneho prírastku spotreby zemného plynu

Číslo rozvoj. plochy	Kapacita (počet b.j.)	Max. hodinový odber zemného plynu Q_H (m^3/hod)	Ročná spotreba zemného plynu Q_R (m^3/rok)
1	6 b.j.	8,4	14550
2	6 b.j.	8,4	14550
3	5 b.j.	7	12125
4	5 b.j.	7	12125
5	12 b.j.	16,8	29100
6	2 b.j.	2,8	4850
7	4 b.j.	5,6	9700
8	3 b.j.	4,2	7275
9	3 b.j.	4,2	7275
10	4 b.j.	5,6	9700
11	4 b.j.	5,6	9700
12	2 b.j.	2,8	4850
prieluky	17 b.j.	23,8	41225
Spolu		102,2	177025

5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Nadradená dopravná infraštruktúra

Z hľadiska dopravnej dostupnosti má obec Pastuchov pomerne výhodnú polohu v blízkosti cesty II/514 Hlohovec – Topoľčany (Nemčice). Cesta tvorí severnú hranicu katastrálneho územia obce. Podľa sčítania dopravy z r. 2015 bolo na sčítacom úseku 82460 Hlohovec - Merašice dopravné zaťaženie 2 483 voz./24 hod.

Zastavané územie obce leží na ceste III/1676 križ. s cestou II/514 – Pastuchov – Lukáčovce – Alešince. Cesta III/1616 je v riešenom území upravená v kategórii C 7,5/60. Nebola zaradená do sčítania dopravy.

Železnica územím neprechádza, najbližšia železničná stanica je v Hlohovci (10 km), na trati č. 123 Leopoldov – Zbehy a v Leopoldove, na významnejšej trati č. 125 Bratislava – Púchov. Najbližšie dopravné letisko sa nachádza v Piešťanoch. Najbližšie možné napojenie na diaľnicu D1 je na križovatke Hlohovec / Trakovice.

V súlade s územným plánom regiónu sa aj v hodnotenej ÚPD navrhuje nový koridor pre cestu II. triedy II/513 Kľačany – Hlohovec so severovýchodným obchvatom Hlohovca. Cesta bude vybudovaná v kategórii 11,5/80, vzhľadom k predpokladu jej výhľadového prekategORIZOVANIA na cestu I. triedy (I/64). Koridor bude len na krátkom úseku pretínať katastrálne územie Pastuchov a samotná obec z neho nebude priamo dopravne obsluhovaná.

Nároky na výstavbu a rekonštrukciu miestnych komunikácií

Miestne komunikácie sa pripájajú na cestu III. triedy, ktorá na prieťahu zastavaným územím plní funkciu kostry dopravného systému obce. Miestne komunikácie sa zaraďujú do funkčnej triedy C3; niektoré kratšie vedľajšie úseky majú charakter upokojených komunikácií funkčnej triedy D1. Vytvárajú vzájomne prepojenú zokruhovanú uličnú sieť, len niektoré úseky sú riešené ako slepé komunikácie.

Nárokom na dopravnú obsluhu zastavaného územia vyhovujú, niektoré miestne komunikácie však majú nevyhovujúce technické parametre – narušený povrchový kryt alebo nevhodné šírkové usporiadanie.

Existujúce miestne komunikácie funkčnej triedy C3 sa dobudujú, resp. upravujú v kategóriách MOK 6,5/30, prípadne MOK 6(7)/30. To predpokladá rekonštrukciu a šírkové úpravy nevyhovujúcich úsekov miestnych komunikácií. Ostatné komunikácie funkčnej triedy D1 predstavujú len kratšie úseky, ktoré budú prebudované tak, ako to umožňujú priestorové pomery.

Pre dopravnú obsluhu nových rozvojových plôch č. 3, 4, 7, 8 je potrebné vybudovať dve nové miestne, resp. upokojené komunikácie. Budú riešené v zmysle STN 73 6110 a STN 73 6102. Rozvojové plochy č. 1, 5, 6 a prieluky budú obsluhované priamo z cesty III. triedy. Ostatné rozvojové plochy sú dopravne dostupné z existujúcich miestnych komunikácií, za podmienky ich rekonštrukcie a rozšírenia.

Celková dĺžka navrhovaných komunikácií je 311 m (v zmysle prehľadu v nasledujúcej tabuľke). Zásadnú rekonštrukciu a rozšírenie je potrebné zrealizovať na komunikáciách v dĺžke 2 117 m. Ide najmä o komunikácie v najstaršej severnej časti obce, nových provízorných uliciach (pri rozvojových plochách č. 2, 11), ako aj v osade Hášoš, vrátane spojnice osady s jadrovou časťou obce a cestou III. triedy.

Poľnohospodárske pozemky v katastrálnom území sú sprístupnené poľnými cestami. Hlavné poľné cesty by sa mali rekonštruovať v parametroch P4,5/30 (podľa ON 736118) s výhybňami, ostatné v parametroch P3,5/30, resp. P3,0/30.

Celkový prehľad navrhovaných komunikácií podľa funkčných tried

Rozvojová plocha č.	Funkčná trieda - kategória	Dĺžka komunikácie v m
3, 4	D1 – MOU	226
7, 8	D1 – MOU	85

Nároky na výstavbu a rekonštrukciu nemotoristických komunikácií

Chodníky pre chodcov sú vybudované len na krátkom úseku v provízornej podobe. Na prieťahu cesty III. triedy zastavaným územím obce absentujú. Navrhujú sa vybudovať chodníky pozdĺž cesty III. triedy v celom zastavanom území obce, podľa priestorových možností.

V nových rozvojových plochách sa vybudujú aspoň jednostranné chodníky so šírkou min. 1,5 m pozdĺž navrhovaných komunikácií funkčnej triedy C3.

Cyklotrasy v riešenom území nie sú vybudované ani vyznačené, napriek tomu, že bicykel je využívaným dopravným prostriedkom a v okolí sú tiež vhodné podmienky pre rozvoj cykloturistiky. Navrhuje sa cyklistická trasa do Hlohovca a Lukáčoviec, s pokračovaním do Nítry – v zmysle ÚPN regiónu. Bude slúžiť pre dochádzku za prácou, občianskou vybavenosťou, ale i pre rozvoj cykloturistiky. V prvej etape postačuje vzhľadom na nízku intenzitu dopravy na ceste III. triedy len jej vyznačenie príslušným značením v koridore cesty. Pri ceste II. triedy je nevyhnutné vybudovať samostatný cyklistický chodník.

Nároky na zariadenia cestnej dopravy

Verejné plochy statickej dopravy sa nachádzajú pri bytových domoch a v provizórnej podobe pri zariadeniach občianskej vybavenosti. Riadne parkoviská by sa mali dobudovať pri cintoríne, v centre obce a pri športovom areáli. Pre odstavovanie motorových vozidiel sa ďalej využívajú pridružené priestory komunikácií – rozšírenia asfaltovej plochy vozovky, prípadne zatrávnené krajnice. Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na spevnených plochách. S týmto riešením sa počíta aj v navrhovanej obytnej zástavbe. Na pozemku každého rodinného domu musí byť zabezpečená možnosť odstavenia minimálne dvoch osobných vozidiel v zmysle ustanovení STN 73 6110/Z2.

Nové plochy statickej dopravy nie sú navrhované. Parkoviská je však potrebné budovať pre potreby prípadných nových zariadení občianskej vybavenosti a prípadných nových bytových domov.

V samotnej obci sa nachádzajú 3 zastávky (Hášoš, obchod, cintorín), väčšina spojov však zastavuje len na rázcestí pri ceste II/514 a do obce nezachádza. Vzhľadom na dostatočné pokrytie zastavaného územia a jeho navrhovaného rozšírenia zastávkami hromadnej dopravy nové zastávky sa nenavrhuje.

II. Údaje o výstupoch

1. Ovzdušie

Nepredpokladá sa vznik žiadnych veľkých ani stredných zdrojov znečistenia ovzdušia. Nenavrhujú sa žiadne nové plochy pre výrobné prevádzky. V obytnom území obce a jeho navrhovanom rozšírení je podľa záväzných regulatívov povolená len výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov (aj to len mimo centrálnej zóny obce). Uvedené opatrenia predstavujú účinnú prevenciu znečisťovania ovzdušia zápachom a škodlivými látkami.

2. Voda

Odkanalizovanie a čistenie splaškových vôd

V obci Pastuchov sa navrhuje dobudovanie splaškovej kanalizácie v existujúcej zástavbe i navrhovaných uliciach. Kanalizačný systém sa navrhuje ako gravitačná kanalizácia. Sú riešené ako vetvový systém. Potrubie splaškovej kanalizácie bude v existujúcich a navrhovaných uliciach umiestnené pod vozovkou; na uliciach s väčšou šírkou je možné umiestnenie do zeleného pásu. Navrhovaná splašková kanalizácia bude zaústená do existujúcej čistiarne odpadových vôd na okraji obce. Podmienkou je však jej technologické dobudovanie. Požadovaná kapacita čistiarne odpadových vôd je 1300 EO a je dimenzovaná na návrhový počet obyvateľov.

Návrhové množstvo splaškových odpadových vôd bolo vypočítané odvodením z výpočtu potreby pitnej vody. Za predpokladu úplného obsadenia všetkých nových rozvojových plôch novou výstavbou, navrhovaných v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii, bude ku koncu návrhového obdobia územnoplánovacej dokumentácie (r. 2035) ročné množstvo splaškových vôd predstavovať 62 065 m³.

Rekapitulácia odtokového množstva splaškových odpadových vôd

Návrh. množstvo splaškových vôd	
Ročné množstvo splaškových vôd Q_r (m ³ /r)	62 065
Priemerné denné množstvo splašk. vôd Q_p (l/s)	1,968
Max. hodinové množstvo splaškových vôd $Q_{h\max}$ (l/s)	3,149
Min. hodinové množstvo splaškových vôd $Q_{h\min}$ (l/s)	5,668

Dažďové vody sú odvádzané povrchovo, prirodzeným vsakom cez priepustné vrstvy, rigolmi a priekopami. Hodnotená ÚPD počíta so zachytávaním dažďových vôd v zastavanom území na súkromných pozemkoch akumuláciou do zberných nádrží a ich následné využívanie na závlahu pozemkov. Odvod dažďovej vody z komunikácií sa navrhuje riešiť vybudovaním sústavy otvorených, prípadne uzavretých rigolov na odvod dažďovej vody, s riešením vsakovania do podlažia prostredníctvom vsakovacích jám.

3. Odpady

Zber a likvidácia netriedeného komunálneho odpadu sa zabezpečuje na regionálnu skládku odpadu. V obci je zavedený triedený zber druhotných surovín. Obec má vypracovaný program odpadového hospodárstva a schválené VZN o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi v obci. V oblasti odpadového hospodárstva sa uplatňuje spolupráca obcí v rámci mikroregiónu.

V návrhu územného plánu obce sú zahrnuté odporúčania rozširovať triedený zber odpadu a odpad v maximálnej miere recyklovať, zvyšovať podiel zhodnocovaného odpadu a sortiment separovaných komodít v zmysle cieľov programov odpadového hospodárstva obce, okresu a kraja. Odporúča aj v navrhovaných uliciach rozmiestniť zberné nádoby na zber triedeného odpadu.

Rastom počtu obyvateľov v území v zmysle riešenia navrhovaného v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii do konca návrhového obdobia (t.j. do roku 2035) dôjde aj k nárastu potenciálnej produkcie komunálneho odpadu. V prípade súčasne navrhovaného opatrenia zvýšenia podielu zhodnocovaného odpadu by sa množstvo ďalej nezhodnocovaného (skládkovaného) odpadu nezvýšilo.

ŠGÚ DŠ eviduje v riešenom území jednu nelegálnu skládku (nad osadou Hášoš). Navrhuje sa jej úplná rekultivácia. Environmentálne záťaž tu nie sú evidované. Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia medzi opatreniami na zlepšenie kvality životného prostredia navrhuje okrem iného „uskutočňovať stály monitoring stavu životného prostredia a odstraňovanie nelegálnych skládok a smetísk“.

4. Hluk a vibrácie

Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku určuje vyhláška č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom k minimálnym intenzitám dopravy na ceste III. triedy nie je zastavané územie obce ani jeho navrhované rozšírenie nadmerne zaťažované negatívnymi vplyvmi dopravy. Plánovaný obchvat Hlohovca bude od obytného územia obce Pastuchov vzdialený viac ako 2 km, pričom úplnú ochranu pred vplyvmi z dopravy zabezpečí vhodná konfigurácia terénu.

5. Žiarenie a iné fyzikálne polia

Miera prirodzenej rádioaktivity nie je nadmerná – celé riešené územie spadá do oblasti so stredným radónovým rizikom. Návrh územnoplánovacej dokumentácie preto stanovuje ako podmienku, aby sa pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečilo meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a na základe výsledkov merania realizovali stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podlažia v zmysle príslušnej legislatívy.

Podľa prílohy A.2 STN 73 0036 Seizmické zaťaženia stavebných konštrukcií je riešené územie zaradené do 6° MSK-64.

Navrhované riešenie hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nepredpokladá vznik nových zdrojov žiarenia.

6. Doplnujúce údaje

Údaje o iných výstupoch v podobe zásahov do prostredia nie sú v rozsahu územia riešeného územného plánu obce Pastuchov relevantné.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Obec Pastuchov (okres Hlohovec, Trnavský kraj) leží v juhozápadnej časti Nitrianskej sprašovej pahorkatiny na hornom toku Blatiny, 10 km východne od okresného mesta Hlohovec. Územie je prevažne odlesnené a intenzívne poľnohospodársky využívané, len v severozápadnej časti sú dubovo-hrabové lesy.

Riešené územie pre územný plán obce je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t. j. katastrálnym územím Pastuchov. Má výmeru 1523 ha. Hustota osídlenia dosahuje 65 obyvateľov na km², čo je výrazne pod úrovňou celoštátneho priemeru (110 obyv./ km²). Riešené územie hraničí s nasledujúcimi katastrálnymi územiami:

- na západe s k.ú. Hlohovec
- na severe s k.ú. Dolné Trhovište
- na východe s k.ú. Nové Sady, k.ú. Lukáčovce
- na juhu s k.ú. Kľačany

Katastrálne hranice na severe tvorí cesta II/514, miestami aj hranice lesných porastov. Inde prebiehajú katastrálne hranice ornou pôdou bez nápadných ohraničujúcich prvkov. Z juhovýchodu je katastrálna hranica súčasne okresnou a krajskou hranicou (s okresom Nitra a Nitrianskym krajom). Zastavané územie zahŕňa zastavané pozemky s príslušnými záhradami a hospodársky dvor. Je vymedzené hranicami stanovenými k 1.1.1990. Pozostáva z troch enkláv – jadrovej časti obce, časti Hášoš a hospodárskeho dvora.

II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Reliéf a horninové prostredie

Z hľadiska geomorfologického členenia patrí riešené územie do sústavy Alpsko-himalájskej, podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá dunajská kotlina a do dvoch odlišných oblastí: južná časť do oblasti Podunajská nížina a severná časť katastrálneho územia do Fatransko-tatranskej oblasti. V rámci nížinnej oblasti patrí do celku Podunajská pahorkatina, podcelku Nitrianska pahorkatina a časti Bojnianska pahorkatina. Z celku Považský Inovec sem spadá podcelok Inovecké predhorie.

Reliéf je pahorkatinný, s rozpätím nadmorskej výšky od 174 do 226 m n.m. Najnižšiu výšku dosahuje na hranici s k.ú. Lukáčovce pri toku Blatina, najvyššiu na vstupe do obce od Hlohovca (na kóte Pri kopci). Stred obce je vo výške 170 m n.m.

Podklad tvoria mladé treťohorné usadeniny pokryté sprašou. Na geologickej stavbe širšieho okolia obce sa podieľajú viaceré geotektonické jednotky – tatrity, mezozoické komplexy a terciérna výplň výbežkov Podunajskej panvy. Tento predkvartérny podklad je miestami prikrývaný sedimentmi štvrťohôr.

Tektonické štruktúry ovplyvňujúce morfológický ráz územia vznikli až za neogénnej vrásnivej periódy. Zo stratigrafického hľadiska patria najstaršie horniny nachádzajúce sa v podloží Nitrianskej pahorkatiny paleozoiku. Z litologického hľadiska ide o biotitické granodiority, pegmatity a granity, ako i metamorfované horniny a to ruly, svory a fility, patriace tatrídnuému kryštaliniku. Nad kryštalinikom leží súvrstvie mezozoika, ktoré bolo na základe litologickej charakteristiky a ich postupnosti priradené k tatriku, a to k tribečskej sérii. Spodný trias je zastúpený súvrstvom kremitých pieskovcov až zlepcov. Stredný trias tvorí súvrstvie gutensteinských vápencov, dolomitov a ramsauských dolomitov. Paleogén je zastúpený borovským súvrstvom karbonatických brekcií. Najmocnejšie súvrstvie predstavuje komplex neogénnych sedimentov. Najstarší stupeň bádén je z litologického hľadiska tvorený vrstvami aleuritov a drobnozrnných až hrubozrnných pieskovcov. Panón tvoria vápnené íly až ílovce, piesčité aleurity a jemnozrnné pieskovce. Podobný litologický vývoj má i pont, ktorý leží v jeho nadloží. Najvrchnejší stupeň neogénu dáak, je tvorený súvrstvom vápnených ílov, pieskov a rozpadavých pieskovcov. Najmladším stratigrafickým celkom, ktorý súvisle pokrýva staršie útvary sú kvartérne sedimenty. V pahorkatine je kvartér vo vývoji spraší a sprašových hĺn.

2. Klimatické pomery

Podľa klimaticko-geografického členenia celé riešené územie spadá do teplej oblasti, do okrsku T4 teplého, suchého, s miernou zimou. Teplá oblasť je charakteristická počtom letných dní 50 a viac s teplotou vzduchu nad 25 °C a viac. V okrsku T4 sú priemerné januárové teploty vyššie ako – 3 °C.

Priemerná ročná teplota na klimatickej stanici Piešťany dosahuje 9,3°C, priemerná teplota v januári je -2,2°C, v júli 19,3°C. Priemerný ročný úhrn zrážok je 600 mm, priemerný januárový úhrn je 30-40 mm, priemerný úhrn zrážok v júli je 70-80 mm. Zrážky sú najvýdatnejšie v letných mesiacoch (máj – august), najnižšie úhrny zrážok sú v zimnom a skorom jarnom období (január – marec). Ide prevažne o zrážky z búrkovej činnosti a sú len menej vhodné pre zaistenie zásoby vody v pôde. Hodnota potenciálneho výparu je 752 mm s maximom v mesiacoch máj - júl. Klimatický ukazovateľ zavlaženia je záporný, oblasť je vlhovo deficitná.

Oblasť sa vyznačuje veľmi dlhým, teplým suchým letom a krátkym teplým prechodným obdobím. Ročné sumy teplôt sú 9,2 °C, priemerné januárové teploty dosahujú –1,8 °C, priemerné júľové teploty dosahujú 18,9 °C. Výskyt mrazových dní s minimálnou teplotou

pod $-0,1\text{ }^{\circ}\text{C}$ je priemerne 57. Počet letných dní v roku s maximálnou teplotou viac ako $25\text{ }^{\circ}\text{C}$ je 60. Počet tropických dní v roku s maximálnou teplotou viac ako $30\text{ }^{\circ}\text{C}$ je 14,3.

Oblačnosť je v rozmedzí 50 – 60 %. Najmenšia je v auguste, júli a septembri a najväčšia v decembri, januári a novembri. Ročný priemer slnečného svitu je 2 147 hodín, bez slnečného svitu je územie iba 75 dní do roka.

Prúdenie, smer a rýchlosť vetra ovplyvňujú orografické pomery, expozícia terénu, jeho oslnenie. V zimnom období sú veterné pomery ovplyvňované cirkulačnými pomermi ázijskej anticyklóny, islandskej a stredomorskej níže. V jarnom období je v dôsledku častého, nestabilného zvrstvenia atmosféry najmenšia početnosť výskytu bezvetria. Obec leží v dobre ventilovanom severojužnom údolí Váhu medzi pohoriami Považský Inovec a Malé Karpaty. Z hľadiska smeru prúdenia prevláda severný a severozápadný smer. Častý je aj juhovýchodný smer vetra.

Tab.: Priemerné mesačné teploty v $^{\circ}\text{C}$ – stanica Piešťany

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
9,3	-2,2	0,0	4,2	9,7	14,5	17,7	19,3	18,6	14,9	9,6	4,7	0,1

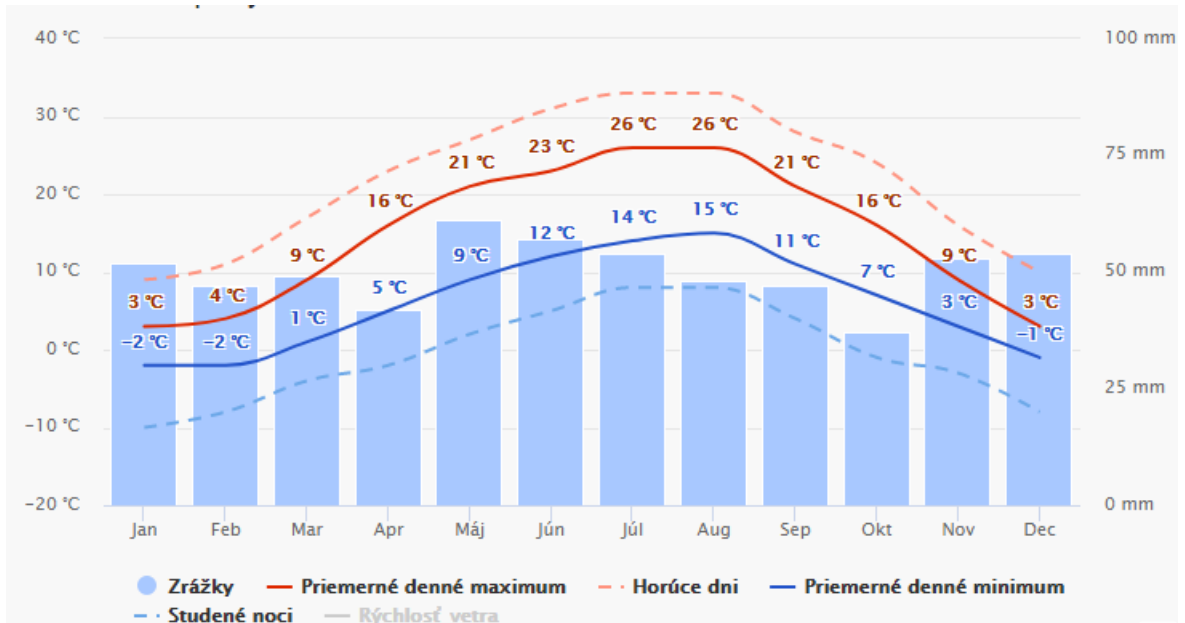
Zdroj: SHMÚ

Tab.: Priemerné mesačné zrážky v mm – stanica Piešťany

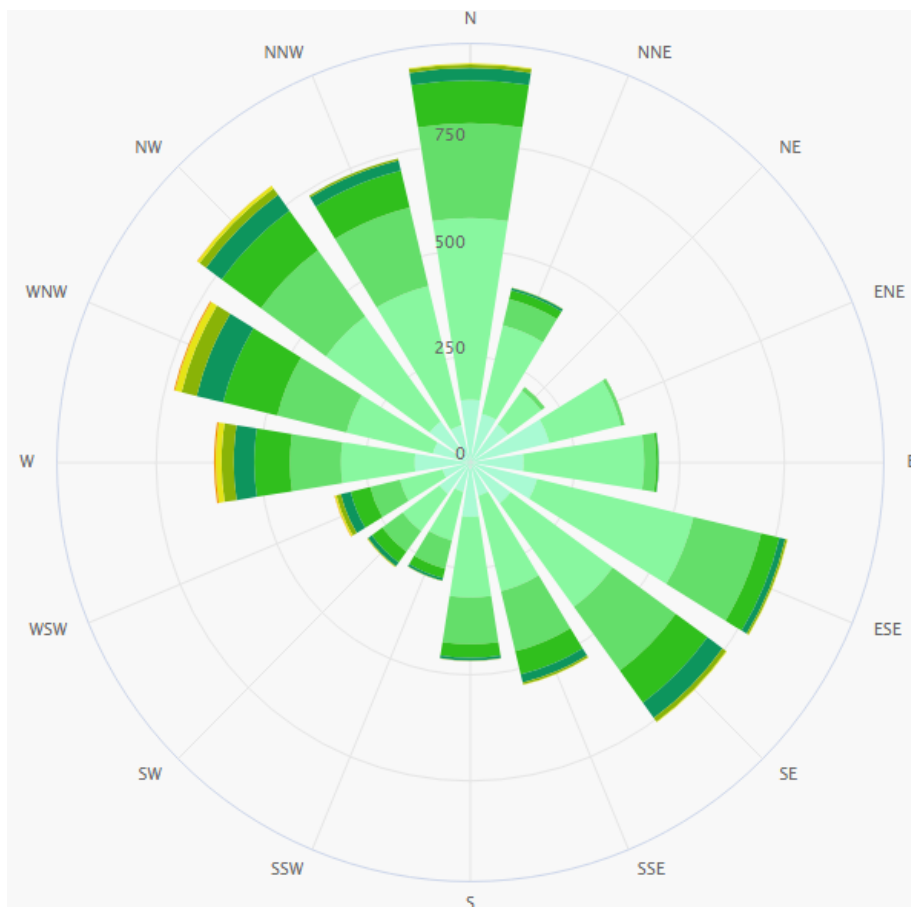
Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
601	34	33	34	40	56	74	76	67	39	49	54	45

Zdroj: SHMÚ

Obr.: Priemerné teploty a úhrn zrážok (stanica Piešťany)

Obr.: Veterná ružica (stanica Piešťany)

Zdroj: www.meteoblue.com

3. Ovzdušie – stav znečistenia ovzdušia

Z hľadiska kvality ovzdušia nepatrí okres Hlohovec medzi zafažené oblasti. Vo väčšine ukazovateľov produkcie znečisťujúcich látok došlo v 90. rokoch k poklesu v dôsledku ukončenia výroby prevádzok s najväčšou produkciou znečisťujúcich látok a plynofikáciou energetických stacionárnych zdrojov. V obci Pastuchov sa nenachádzajú žiadne veľké ani stredné zdroje znečisťovania odvetvia.

V súvislosti s navrhovaným riešením sa vznik nových zdrojov znečisťovania ovzdušia nepredpokladá.

Tab. Množstvo vyprodukovaných emisií v okrese Hlohovec podľa znečisťujúcich látok v t/rok

Rok	TZL	SO ₂	NO _x	CO	TOC
2013	11,837	5,484	136,925	48,554	99,310
2014	11,502	7,228	112,543	40,282	133,229
2015	12,021	4,361	112,965	40,549	130,526
2016	11,233	4,021	113,402	40,627	143,329
2017	10,595	4,863	114,042	40,767	127,177

Zdroj: NEIS

4. Vodné pomery

Hydrologické pomery

Z hydrologického hľadiska spadá riešené územie do povodia rieky Nitra. V riešenom území pramena tri malé vodné toky: Blatina a jej pravostranný prítok a prítok Andača. Nie sú zaradené medzi vodohospodársky významné vodné toky podľa vyhlášky č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov.

Vodné stavy tokov a ich prietoky kolíšu v priebehu roka v závislosti od klimatických pomerov. V dlhodobom priemere sú najvyššie vodné stavy a prietoky dosahované v mesiacoch február a marec v čase topenia snehov a minimá v septembri a októbri.

Hydrogeologické pomery

Podľa hydrogeologickej rajonizácie územia Slovenska (Šuba 1988) patrí riešené územie do hydrogeologického rajónu NQ 071 – neogén Nitrianskej pahorkatiny.

Podzemné vody neogénnych sedimentov územia sú viazané na polohy pieskov, pieskocov, štrkov a zlepcov, v miestach kde je ich podložie tvorené málo priepustnými sedimentmi neogénu. Ich hladina sa pohybuje v hĺbkach 8 - 12 m pod terénom vo vrcholovej časti pahorkov a v hĺbkach 1 - 4 m na ich svahoch. Smer prúdenia podzemnej vody je k miestnym eróznym bázam, ktoré predstavujú miestne toky. Kvartérne sedimenty územia tvorené deluviálnymi hlinami a sprašovými hlinami majú nízku hydrogeologickú hodnotu a nevytvárajú podmienky k akumulácii a cirkulácii väčšieho množstva podzemných vôd.

V riešenom území sa nenachádzajú zdroje termálnych ani minerálnych vôd.

Kvalita povrchových a podzemných vôd

Kvalita vody v miestnych vodných tokoch nie je monitorovaná. Vzhľadom k skutočnosti, že v riešenom území pramena, predpokladá sa stredná miera znečistenia. Zdrojom znečistenia je najmä poľnohospodársky komplex – vyplavovaním zložiek z pesticídov, priemyselných a organických hnojív. K znečisteniu prispievajú aj odpadové splaškové vody z domácností, nakoľko v obci nie je vybudovaná kanalizácia. Tieto faktory sa podieľajú aj na potenciálnom znečistení podzemných vôd. Podzemné vody sa zaraďujú hlavne do 3. triedy kvality (70,6%), zvyšok do 4. triedy kvality (29,4%) (www.beiss.sk)

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z.z. boli poľnohospodársky využívané pozemky v riešenom území ustanovené zraniteľnou oblasťou podľa §34 Zákona č. 364/2004 Z.z. (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

V znečistení podzemných vôd sa odráža znečistenie povrchových vôd a pôdy predovšetkým v dôsledku intenzívnej poľnohospodárskej výroby.

5. Pôdne pomery

Charakteristika pôdnych pomerov

Z hľadiska pôdnych typov je územie obce homogénne. Na sprašovom podklade sa vyvinuli hnedozeme.

Komplexnú informáciu o pôdnych typoch, pôdnych druhoch, pôdotvornom substráte a sklonitosti reliéfu na poľnohospodárskej pôde poskytujú bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ). V riešenom území sa podľa hlavných pôdnych jednotiek vyskytujú (s uvedením kódu hlavnej pôdnej jednotky v rámci BPEJ):

- 44 - hnedozeme typické, na sprašiach, stredne ťažké
- 47 - regozeme a hnedozeme erodované na sprašiach, so zmytým profilom hnedozeme, stredne ťažké, v komplexe prevládajú regozeme
- 54 - hnedozeme erodované a regozeme na rôznych substrátoch na výrazných svahoch: 12-25°, prevládajú hnedozeme erodované, stredne ťažké až ťažké

Kvalita pôdy a ohrozujúce faktory

Kvalita poľnohospodárskej pôdy v riešenom území je vysoká. Najkvalitnejšie pôdy v riešenom území sú zaradené podľa BPEJ do 3. skupiny kvality z celkovo 9 skupín kvality podľa zákona č. 220/2004 Z.z. Najkvalitnejšiu pôdu podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. predstavuje pôda s kódom BPEJ 0144002.

Vodná erózia lokálne (v západnej časti riešeného územia) postihuje strmšie svahy so sklonom nad 5°, ktoré sú využívané ako orná pôda a preto sú nedostatočne chránené vegetáciou. Vodná erózia sa v riešenom území prejavuje prevažne výmoľovou eróziou a bočným splachom. Pôsobenie veternej erózie je nevýrazné, keďže v území prevládajú stredne ťažké až ťažké pôdy.

Kontaminácia pôdy v dotknutom území nebola zisťovaná. Potenciálnym zdrojom znečistenia je poľnohospodárska výroba.

6. Fauna, flóra

Vegetácia

Z hľadiska fyto geografického členenia riešené územie patrí do oblasti panónskej flóry (*Pannonicum*), obvodu europanónskej xerothermnej flóry (*Europannonicum*), okresu Podunajská nížina.

Lesná vegetácia

Potenciálna prirodzená vegetácia je taká vegetácia, ktorá by sa v riešenom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu. V riešenom území sú podľa Atlasu krajiny (2002) nasledovné jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie s drevinovou skladbou:

- dubové a cerovo-dubové lesy (*Qc – Quercetum petraeae cerris*) – v riešenom území táto jednotka pokrýva vrcholové časti pahorkatiny a Inoveckého predhoria. Patria sem spoločenstvá listnatých lesov, ktoré vytvára najmä dub cerový (*Quercus cerris*), dub letný (*Quercus robur*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), smrek obyčajný (*Picea abies*), borovica lesná (*Pinus sylvestris*), jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*).
- karpatské dubovo-hrabové lesy (*C – Carici pilosae-Carpinetum*) – pokrývajú väčšinu riešeného územia. Ide o spoločenstvá drevín dub zimný (*Quercus petraea*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor poľný (*Acer campestre*) a bylín ako ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), zubačka cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*), mliečnik mandľolistý (*Tithymalus amygdaiodes*).
- jelšové lesy na nivách podhorských a horských vodných tokov (*Al – Alnetum glutinosae, Aegopodio-Alnetum glutinosae, Salicion triandrae p.p., Salicion eleagni*) – vytvárajú úzky pás pri potoku Blatina s prirodzenou vegetáciou zastúpenou druhmi jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), jelša sivá (*Alnus incana*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), vrba krehká (*Salix fragilis*), čremcha strapcovitá (*Prunus padus*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), kozonoha hostcová (*Aegopodium podagraria*), perovník pštrosí (*Matteuccia struthiopteris*)

Reálna vegetácia, nachádzajúca sa v danom území sa od prirodzenej vegetácie odlišuje. Lesné plochy boli z väčšej časti nahradené ornou pôdou, na ktorej sa vyskytuje vegetácia poľnohospodárskych monokultúr. Len v severnej časti katastrálneho územia – v Inoveckom predhorí – sa zachovali zvyšky dubovohrabového porastu.

Lesy sú klasifikované výlučne ako hospodárske lesy. Z hľadiska drevinovej skladby má najväčšie zastúpenie dub (54,9%), cer (23,2%), hrab (9,7%), agát (7,8%). Lesné pozemky majú výmeru 276,9 ha, t.j. 18,2% z celkovej výmery katastrálneho územia.

Nelesná drevinová vegetácia

Nelesná drevinová vegetácia je rozptýlená pozdĺž medzí a poľných ciest a v danom území aj v podobe sprievodných porastov vodných tokov. Na poľnohospodárskej pôde sú jej funkcie nenahraditeľné – krajnotvorná, refugiálna (migrácia rastlín a živočíchov), pôdoochranná, mikroklimatická, pufrčná, hydrická, atď. Druhové zloženie je značne ovplyvnené šírkou a zapojenosťou drevinného porastu. Líniový doprovod vodných tokov dokumentujú typické dreviny lužných lesov ako sú jelše (*Alnus glutinosa* alebo *Alnus incana*), vrb (rôzne druhy rodu *Salix*), jasene (hlavne *Fraxinus excelsior*), javory (*Acer pseudoplatanus*, *Acer platanoides*), čremcha (*Padus avium*), topole (*Populus sp.*). Stromoradia pozdĺž ciest tvoria agát biely (*Robinia pseudoaccacia*), orech kráľovský (*Juglans regia*), čerešňa vtáčia (*Prunus avium*). V rámci krovinnej etáže je častá ruža šíповá (*Rosa canina*), drieň obyčajný (*Cornus mas*), baza čierna (*Sambucus nigra*), trnka obyčajná, svíb krvavý (*Swida sanguinea*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), vtáčí zob obyčajný (*Ligustrum vulgare*).

Nelesná drevinová vegetácia nie je vyčlenená ako osobitný druh pozemku a je zahrnutá zväčša v rámci ornej pôdy, ostatných plôch alebo zastavaných plôch.

Orná pôda

Orná pôda má rozhodujúci podiel na výmere poľnohospodárskej pôdy (96,5%), ako aj na celkovej výmere katastra. Agrocenózy na ornej pôde vykazujú najnižšiu ekologickú hodnotu. Kolektivizáciou boli pôvodne menšie pásové políčka zlúčené do veľkoblokových celkov.

Orná pôda má výmeru 1134,2 ha, t.j. 74,4 % z celkovej výmery riešeného územia.

Trvalé trávne porasty

Spoločenstva stepného typu sa v riešenom území vyskytujú na plochách dopĺňajúcich nelesnú drevinovú vegetáciu.

Trvalé trávne porasty podľa druhu pozemku v KN majú zanedbateľnú výmeru 0,9 ha.

Trvalé kultúry

V riešenom území sa nachádzajú malé plochy ovocných sádov na výmere 2,5 ha a viníc na výmere 2,4 ha.

Sídlná vegetácia

Vegetácia v zastavanom území má kultúrny charakter, väčšinou ide o synantropnú vegetáciu. Tvorí ju predovšetkým vegetácia úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch. Záhrady majú celkovú výmeru 20,3 ha, čo predstavuje 1,3% z celkovej výmery katastrálneho územia. Na verejných priestranstvách sa drevinová vegetácia nachádza len minimálne. Nie sú tu žiadne plochy parkovo upravenej zelene.

Tab. Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov v m² (ÚHDP) za katastrálne územie Pastuchov

Druh pozemku	výmera v m ²
orná pôda	11342357
chmelnice	0
vinice	23685
záhrady	202543
ovocné sady	25434
trvalé trávne porasty	9005
lesné pozemky	2768706
vodné plochy	48095
zastavané plochy a nádvoría	674342
ostatné plochy	140663
spolu – k.ú.	15234830

Zdroj: GKÚ Bratislava www.katasterportal.sk (2019)

Živočíšstvo

V zmysle zoogeografického členenia (Atlas krajiny SR, 2002) leží riešené územie podľa terestrického biocyklu v provincii stepí, v panónskom úseku. Podľa limnického biocyklu patrí územie do Pontokaspickej provincie, podunajského okresu, západoslovenskej časti.

V riešenom území sa nachádzajú tieto základné typy biotopov a na ne viazané zoocenózy:

- polia – charakteristickým druhom cicavcov lúk a pasienkov je zajac poľný (*Lepus europeus*), rôzne hlodavce - syseľ obyčajný (*Citellus citellus*), chrček poľný (*Microtus arvalis*)
- biotopy ľudských sídel – predstavujú synantropné druhy a druhy so širokou ekologickou valenciou. Z vtákov je to drozd čierny (*Turdus merula*), vrabec domový (*Passer domesticus*), sýkorka obyčajná (*Parus major*) a ďalšie. Z cicavcov je to krt obyčajný (*Talpa europaea*), myš domová (*Mus musculus*), potkan hnedý (*Rattus norvegicus*), jež bledý (*Erinaceus romanicus*)
- zvyšky lesných porastov – z väčších cicavcov sa vyskytujú srnec lesný, zajac poľný a diviak lesný. Z drobných zemných cicavcov a vyskytujú ryšavka žltohrdlá, ryšavka obyčajná, hraboš podzemný, hraboš poľný, piskor lesný. Avifauna je zastúpená druhmi ako vlha obyčajná, ďateľ veľký, žlna zelená, kukučka obyčajná, straka obyčajná, sýkorka veľká, sokol myšiari, myšiak hôrny, bažant obyčajný, holub hrivnák, hrdlička poľná, hrdlička záhradná, myšiarka ušatá, strakoš obyčajný, sojka obyčajná, havran čierny, vrana popolavá, sýkorka hôrna.

7. Krajina

Štruktúra krajinného obrazu, scenéria

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny, sa považuje druh a hustota osídlenia, spôsob poľnohospodárskeho či lesohospodárskeho využitia, trasovanie nadradenej cestnej siete, nadzemných energetických vedení a hlavne priemysel

a ťažba surovín. Ide o antropomorfné zásahy a štruktúry, ktoré so zvyšujúcou sa intenzitou ich výskytu v krajine znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka.

Z historického hľadiska sa riešené územie nachádza v oblasti s dlhodobou roľníckou tradíciou. Pôvodná štruktúra polí a drevinovej vegetácie so sieťou poľných ciest však bola v nedávnej minulosti porušená kolektivizáciou a sceľovaním pozemkov do veľkoplošných oráčín. Krajina je až na sprievodnú vegetáciu tokov zbavená pôvodného vegetačného krytu a človekom je dlhodobo obhospodarovaná a pretváraná, čím stratila svoju prirodzenú mozaikovitosť.

V krajinnej štruktúre prevažujú horizontálne prvky (polia, líniové stavby dopravy a elektrických sietí). Terén je mierne zvlhnený, vytvára údolia a nevýrazné chrbty. Krajina sa javí pre pozorovateľa ako otvorená. Silueta Považského Inovca je menej výrazná, keďže obec leží vo vrcholovej polohe, na styku pahorkatiny a predhoria Považského Inovca.

Prevládajúcim krajinným prvkom v okolí obce je poľnohospodárska pôda v podobe veľkoblokových honov – lánov. Ide o monotónny prvok s nízkou estetickou hodnotou, taktiež jeho krajinnostabilizačná hodnota je nízka.

Pozitívnymi prvkami scenérie krajiny sú menšie lesné celky a remízky, prvky líniovej zelene v krajine – vetrolamy, stromoradia. Tieto prvky majú v danom území prevažne líniový priestorový prejav – prvky viazané na vodné toky a poľné cesty. V rámci zastavaného územia obce sa medzi harmonicky pôsobiace prvky zaraďuje kompozícia kostola v najvyššie položenej časti obce.

Z hľadiska interpretácie vnímania krajiny podľa prítomnosti jednotlivých krajinných prvkov súčasnej krajinnej štruktúry možno väčšinu územia zaradiť do kategórie neutrálne pôsobiacich prvkov (orná pôda bez vegetácie, vidiecka zástavba). Rušivo pôsobiace prvky reprezentuje rozsiahly areál hospodárskeho dvora, v menšej miere aj vedenia 22 kV, cesta II. triedy. Ani vo vzdialenejšom horizonte nevystupujú dominantné prvky siluety okolitých sídiel.

Ekologická stabilita a ekologická významnosť

Riešené územie sa v rámci okresu Piešťany vyznačuje podpriemernou ekologickou stabilitou. Väčšina riešeného územia tvorí priestor ekologicky nestabilný (90,9%), 7,3% pripadá na priestor ekologicky stredne stabilný a zvyšok na priestor ekologicky stabilný (www.beiss.sk).

Ako ekologicky významné segmenty definujeme prírodné i poloprírodné prvky, na ktoré sa viažu ekostabilizačné funkcie:

- lesné remízky a lesíky v poľnohospodárskej krajine
- vodné toky, vrátane brehových porastov a sprievodnej nelesnej vegetácie
- línie nelesnej drevinovej vegetácie – pozdĺž poľných ciest a hraníc pôdnych celkov

8. Chránené územia, ich ochranné pásma a územný systém ekologickej stability

Chránené územia

Riešené územie sa nachádza mimo súvislej sústavy chránených území Natura 2000 – nezasahuje do navrhovaných vtáčích území, ani území európskeho významu. Nezasahujú sem žiadne veľkoplošné ani maloplošné územia ochrany prírody. V celom katastrálnom území platí 1. stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Nie sú tu evidované chránené stromy.

Žiadne nové územia sa nenavrhujú na vyhlásenie za chránené územia ani z územného plánu regiónu Trnavského samosprávneho kraja nevyplývajú pre riešené územie žiadne nové návrhy ochrany prírody a krajiny.

Územný systém ekologickej stability

Štrukturálnymi prvkami ÚSES sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky. V riešenom území je cieľom návrhu prvkov ÚSES miestneho významu posilniť pôsobenie regionálnych biocentier a biokoridorov na okolitú krajinu, predovšetkým južnú časť riešeného územia, ktorá sa vyznačuje nižším stupňom ekologickej stability.

Prvky nadregionálneho ÚSES boli charakterizované v Genereli nadregionálneho ÚSES SR. V nadväznosti na tento dokument boli vypracované Regionálne územné systémy ekologickej stability (RÚSES) pre všetky okresy Slovenska, vrátane RÚSES okresu Trnava (1994). Návrh týchto prvkov bol premietnutý do ÚPN VÚC, neskôr do ÚPN regiónu Trnavského samosprávneho kraja.

Základným prvkom ÚSES je biocentrum. Ide o kompaktné a ekologicky súvislé územie, ktoré je hostiteľom prirodzených alebo prírode blízkych spoločenstiev voľne žijúcich druhov rastlín a divožijúcich druhov živočíchov. Podmienkou je, aby dané územie poskytovalo trvalé podmienky pre výživu, úkryt a rozmnožovanie živých organizmov a udržiavanie primeraného genetického zdravia svojich populácií.

Podľa RÚSES okresu Trnava do riešeného územia zasahuje jedno biocentrum nadregionálneho významu:

- **NBc18 Veľká hora Fáneš** – biocentrum nadregionálneho významu tvorí kompaktný lesný porast dubovo-hrabového lesa na vrcholových častiach Inoveckého predhoria. Porasty tvoria prevažne biotopy Ls2.1 – Dubovo-hrabové lesy karpatské s fragmentmi biotopov Ls3.4 – Dubovo-cerové lesy. Biocentrum je plne funkčné. Čiastočne ako stresový jav pôsobí koridor cesty II/514 a regionálna skládka odpadu (mimo k.ú. Pastuchov). Žiaduce je na styku s ornou pôdou vytvoriť nárazníkové pásy trvalých trávnych porastov. V novom ÚPN regiónu sa však s uvedeným biocentrom neuvažuje.

Pri návrhu biocentier miestneho významu sa prihliada na minimálnu plochu biocentra, nevyhnutnú pre plnenie všetkých funkcií. Pre biocentrum lesného typu je minimálna

plocha 3 ha a v prípade biocentra stepného alebo mokraďového charakteru nemá plocha klesnúť pod 0,5 ha.

Pre vytvorenie funkčnej kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledovné potenciálne biocentra miestneho významu:

- **MBc Mladiny** – biocentrum tvorí kompaktný lesný porast na pahorkatine. Nakoľko je zo všetkých strán obklopené ornou pôdou, odporúča sa na rozhraní ornej pôdy a lesa vytvoriť nárazníkový pás trvalých trávnych porastov. Taktiež je nutné pripojenie v súčasnosti izolovaného biocentra na územný systém ekologickej stability prostredníctvom navrhovaných biokoridorov miestneho významu.
- **MBc Kozárky** – biocentrum tvorí lesná remízka na pahorkatine, na južnom okraji katastrálneho územia, V rámci porastov sa vyskytuje biotop Ls3.2 – Teplomilné ponticko-panónske dubové lesy na spraši a piesku. Zo všetkých strán je obklopené ornou pôdou, preto sa odporúča na rozhraní ornej pôdy a lesa vytvoriť nárazníkový pás trvalých trávnych porastov. Potrebné je zvýšiť kompaktnosť lesného porastu zalesnením. Taktiež je nutné pripojenie v súčasnosti izolovaného biocentra na územný systém ekologickej stability prostredníctvom navrhovaného biokoridoru. Stresovým javom bude plánovaný obchvat mesta Hlohovec, má byť trasovaný v priamom dotyku s biocentrom.
- **MBc Nové hory** – biocentrum tvorí lesná remízka na pahorkatine, v blízkosti prameňa prítoku Andača. Potrebné je rozšírenie biocentra tak, aby zahŕňalo aj pramenisko prítoku Andača. Tiež je nutné prepojenie s biocentrom nadregionálneho významu na Inoveckom predhorí.
- **MBc Hášoš** – biocentrum tvorí malá lesná remízka nad osadou Hášoš a nad prameňom Blatiny. Biocentrum spĺňa kritérium minimálnej výmery. Žiaduce je jeho rozšírenie a napojenie biokoridormi na kostru územného systému ekologickej stability.

Biokoridor predstavuje ekologicky hodnotný krajinný segment, ktorý na rozdiel od biocentra nemusí mať kompaktný tvar. Základnou funkciou biokoridoru je umožňovať migráciu živých organizmov medzi biocentrami, resp. ich šírenie z biocentier s ich nadpočetným výskytom do iných biocentier, kde je ich prítomnosť žiaduca.

Podľa ÚPN regiónu Trnavského samosprávneho kraja do riešeného územia nespadajú žiadne biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu.

Biokoridor miestneho významu musí mať šírku najmenej 15 m a dĺžku najviac 2000 m, pričom po uvedenom úseku musí byť biokoridor prerušený biocentrom najmenej miestneho významu, inak nemôže plniť funkciu biokoridoru.

Pre vytvorenie funkčnej kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledujúce biokoridory miestneho významu:

- **MBk Potok Blatina** – hydricko-terestrický biokoridor miestneho významu tvorí potok Blatina, ktorý tu aj pramení. Nevyhnutné je dobudovanie sprievodnej

vegetácie. V blízkosti potoka sa môže vyskytovať biotop Ls1.3 Jaseňovo-jesľšové podhorské lužné lesy – biotop európskeho významu (91E0).

- **MBk Prítok Blatiny** – hydricko-terestrický biokoridor miestneho významu tvorí vodný tok, ktorý tu aj pramení. Nevyhnutné je dobudovanie sprievodnej vegetácie.
- **MBk Prítok Andača** – hydricko-terestrický biokoridor miestneho významu tvorí vodný tok so sprievodnou vegetáciou. Biokoridor je len čiastočne funkčný, potrebné je dobudovanie sprievodnej vegetácie.
- **MBk Chotárna medza** – výlučne terestrický biokoridor prebieha po hranici s k.ú. Dolné Trhovište. Využíva existujúcu líniovú zeleň, pričom zabezpečí prepojenie dvoch miestnych biocentier. Biokoridor by ďalej bolo potrebné rozšíriť dosadením stromovej vegetácie a vytvorením obojstranného pufračného pásu trvalých trávnych porastov.
- **MBk Nové hory – Fáneš** – terestrický biokoridor zabezpečí prepojenie miestneho biocentra s nadregionálnym biocentrom. V súčasnosti je tu len orná pôda. Biokoridor je potrebné vytvoriť vysadením vegetačných pásov drevinovej a krovinnej vegetácie.
- **MBk Hášoň – Nové hory** – terestrický biokoridor zabezpečí prepojenie dvoch miestnych biocentier. Biokoridor je potrebné vytvoriť vysadením vegetačných pásov drevinovej a krovinnej vegetácie, miestami stačí dosadiť a revitalizovať existujúcu líniovú zeleň.
- **MBk Pasienky** – terestrický biokoridor je potrebné vytvoriť vysadením vegetačných pásov drevinovej a krovinnej vegetácie.

Interakčný prvok má nižšiu ekologickú hodnotu ako biocentrum alebo biokoridor. Jeho účelom v kultúrnej krajine je tlmieť negatívne pôsobenie devastačných činiteľov na ekologicky hodnotnejšie krajinné segmenty a na druhej strane prenášať ekologickú kvalitu z biocentier do okolitej krajiny s nižšou ekologickou stabilitou, resp. narušenej antropogénnou činnosťou. Pre plnenie uvedených funkcií sú navrhované prvky plošného a líniového charakteru:

- sprievodná vegetácia ciest, líniová zeleň na poľnohospodárskej pôde (stromoradia, aleje pozdĺž poľných ciest, na hraniciach pôdnych celkov a pod.)
- menšie remízky a ostrovčeky zelene na poľnohospodárskej pôde, ktoré nie sú klasifikované ako biocentra
- plochy zelene v zastavanom území – v rozsiahlejších záhradách
- tradičné extenzívne obrábané vinice

9. Obyvateľstvo

Demografické údaje

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, čiastočne je aj odrazom významu obce v štruktúre osídlenia.

V dlhodobom časovom úseku sa počet obyvateľov obce postupne zvyšuje. Od 2. polovice 19. storočia počet obyvateľov obce kontinuálne rástol až do roku 1940, kedy bolo dosiahnuté historické maximum na úrovni 1143 obyvateľov. V tomto období sa počet obyvateľov obce za 60 rokov takmer zdvojnásobil.

Po dlhobovej stagnácii, resp. kolísaní počtu obyvateľov, bol výraznejší nárast zaznamenaný v 20. a 30. rokoch 20. storočia a potom v dekáde po II. svetovej vojne. Historické maximum na úrovni 1143 obyvateľov bolo dosiahnuté už v roku 1940. V ďalších dekádach nasledovalo dlhé obdobie stagnácie až mierneho poklesu, ktoré trvá dodnes. V posledných rokoch sa počet obyvateľov stabilizoval v úzkom rozmedzí pod úrovňou 1000 obyvateľov.

V sledovanom 10-ročnom období rokov 2009 – 2018 sa do obce prisťahovalo 129 obyvateľov, odsťahovalo sa 118 obyvateľov. Ide len o malý prírastok, ktorý nevykompenzoval prirodzený úbytok. V rovnakom období bol sa narodilo 87 obyvateľov a zomrelo 105 obyvateľov. Pokles miery natality je dôsledkom celkových spoločenských a sociálnych zmien v SR a v celom stredoeurópskom priestore.

Z hľadiska prognózovania budúceho demografického vývoja má vysokú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ podľa údajov z roku 2011 dosahuje za celú obec hodnotu 115. Podľa všeobecnej interpretácie, až hodnoty výraznejšie nad 100 zaručujú perspektívu rastu počtu obyvateľov prirodzenou menou. Ide teda o stagnujúci typ populácie.

Najväčší nárast v období rokov 2001 – 2011 zaznamenal segment obyvateľstva v produktívnom veku. V roku 2011 predstavoval jeho podiel až 71,7%. Znamená to, že humánný potenciál ekonomického rozvoja v súčasnosti dosahuje vrchol, čo sa prejavuje aj investíciami generácie v produktívnom veku do individuálnej bytovej výstavby.

V budúcnosti predpokladáme pokračovanie trendu presunu časti obyvateľstva z miest do okolitých vidieckych obcí s výhodnou polohou a dobrou dostupnosťou. Tieto predpoklady obec Pastuchov spĺňa. Preto do roku 2035 prognózujeme mierny rast počtu obyvateľov na úrovni 1 000 – 1 100 obyvateľov. Na tento predpokladaný cieľový stav je dimenzovaná aj návrhová kapacita rozšírenia obytného územia.

Tab. Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1961 – 2011

Rok sčítania obyv.	Počet obyv.
1869	594
1880	544
1890	645
1900	742
1910	810
1921	880
1930	974
1940	1143
1948	1093
1961	1078
1970	1019
1980	1013
1991	984
2001	968
2011	989

Zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, ŠÚSR

Skladba obyvateľov podľa vekových skupín

Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	989
z toho muži	513
z toho ženy	476
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	150
Počet obyvateľov v produktívnom veku	709
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku	130

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Vývoj počtu narodených, zosnulých, prihlásených a odhlásených

Rok	narodení	zomrelí	prihlásení	odhlásení	Počet obyvateľov k 31.12.
2009	7	8	22	19	1002
2010	14	13	9	11	1001
2011	17	11	21	11	999
2012	8	9	7	8	997
2013	6	8	11	18	988
2014	7	16	6	15	970
2015	8	13	21	22	964
2016	12	11	22	7	980
2017	8	16	10	7	975
2018	8	10	26	14	985
Spolu	95	115	155	132	

Zdroj: ŠÚSR

Obyvateľstvo je z hľadiska národnostnej skladby homogénne. K slovenskej národnosti sa hlási 98,9 % obyvateľov (bez zohľadnenia obyvateľov s nezistenou národnosťou).

Národnostné zloženie obyvateľstva

Národnosť	slovenská	ukrajinská	iná	nezistená
	942	6	4	37

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Z hľadiska štruktúry náboženského vyznania je zloženie obyvateľstva heterogénne. Väčšina obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckej cirkvi (67,3%), významný je však aj podiel evanjelickej cirkvi a.v. (19,9%).

Skladba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyznanie	rímskokatolícka cirkev	evanjelická cirkev a.v.	iné	bez vyznania	nezistené
	666	197	8	59	59

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Z vekovej skladby a údajov o počte ekonomicky aktívnych vyplýva, že obyvateľstvo má v súčasnosti priemerný potenciál ekonomickej produktivity. Miera ekonomickej aktivity obyvateľov predstavuje 49,8%.

Základom hospodárskej aktivity a zdrojom obživy tunajšieho obyvateľstva bolo od najstarších čias poľnohospodárstvo. Po roku 1990 sa výrazne zmenila štruktúra ekonomickej aktivity obyvateľov. Pomerne vysoký počet pracovných miest poskytovali poľnohospodárske podniky, ktoré výrazne zredukovali svoje výrobné kapacity a najmä nároky na pracovnú silu. Súčasne došlo k zvýšeniu podielu zamestnaných v sekundárnom a terciárnom sektore. Podľa údajov z posledného sčítania z roku 2011 väčšina obyvateľov pracovala v terciárnom sektore (služby) – 218 obyvateľov, v sekundárnom sektore (priemysel) pracovalo 198 obyvateľov a 58 v primárnom sektore (poľnohospodárstvo). V obci nie sú väčší zamestnávateľia. Najviac zamestnancov má PD Hlohovec (v stredisku Pastuchov) a obec.

Za ekonomickými aktivitami mimo obec odchádzalo 396 obyvateľov, čo z počtu ekonomicky aktívnych v roku 2011 predstavovalo 80,3%. Cieľovými miestami odchádzky za prácou sú najmä Hlohovec, Trnava, Nitra. Možnosť získania zamestnania je teda podmienená ochotou cestovať za prácou.

Ekonomická aktivita obyvateľov

Počet ekonomicky aktívnych osôb	493
Podiel ekonomicky aktívnych na celku (%)	49,8
pracujúci (okrem dôchodcov)	404
pracujúci dôchodcovia	4
osoby na materskej a rodičovskej dovolenke	26

nezamestnaní	78
študenti	56
osoby v domácnosti	2
dôchodcovia	230
príjemcovia kapitál. príjmov	1
iná a nezistená	29
deti do 16 rokov	159

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Údaje o aktivitách a infraštruktúre

V obci sú zastúpené niektoré základné zariadenia sociálnej vybavenosti v oblasti školstva (základná škola, materská škola), verejnej správy (obecný úrad), nekomerčnej občianskej vybavenosti (kostoly, cintoríny, požiarna zbrojnica, kultúrny dom, domov sociálnych služieb, pošta). Väčšina zariadení občianskej vybavenosti sa nachádza v centrálnej časti, resp. v severozápadnej časti obce.

V materskej škole sú dve triedy a navštevuje ju približne 40 detí. Súčasťou areálu materskej školy je aj veľký dvor s detskými preliezkami a pieskoviskom. V priestoroch MŠ sa v súčasnosti nachádza aj obecná knižnica. V základnej škole sa vyučuje v 8 triedach, v 9 ročníkoch (2. a 3. ročník má spojené triedy). ZŠ navštevuje približne 100 žiakov. Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých v Pastuchove je rozpočtová organizácia s právnou subjektivitou v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK. Poskytuje starostlivosť a služby deťom a dospelým s rôznym druhom zdravotného postihnutia. Viaceré verejné budovy sú v nevyhovujúcom stave (obecný úrad, MŠ, kultúrny dom).

V obci sú dva kostoly a dva cintoríny (rímskokatolícky a evanjelický). Pre kultúrno-spoločenské aktivity sa využíva kultúrny dom.

Zdravotné stredisko sa v obci nenachádza. Obyvatelia navštevujú zdravotnícke zariadenia v Hlohovci a v Trnave.

Maloobchodné zariadenia sú zastúpené viacerými menšími predajňami potravinárskeho a rozličného tovaru a pohostinskými zariadeniami (dva hostince, bar, kaviareň). Spektrum a počet prevádzok obchodu služieb je vzhľadom k počtu obyvateľov primerané, niektoré žiadané služby však chýbajú. Najbližšie veľkokapacitné zariadenia maloobchodu sú v Hlohovci, Nitre a Trnave.

Hospodárstvo regiónu je založené na poľnohospodárskej výrobe. Pôdu obhospodaruje Poľnohospodárske družstvo Hlohovec, prostredníctvom strediska Pastuchov. Prevádzkuje tu dva areály – mechanizačné stredisko (na juhovýchodnom okraji obce) a väčší hospodársky dvor (pri ceste smerom na Lukáčovce). V rastlinnej výrobe je určujúcim faktorom štruktúry pestovaných plodín kvalita pôdneho fondu a klimatické podmienky.

Priemyselná výroba v obci nie je zastúpená. Niekoľko podnikateľov poskytuje remeselné-výrobné služby malého rozsahu, najmä v oblasti stavebníctva (inštalácie voda-kúrenie-plyn, stolárstvo, zámočníctvo, výroba a montáž plastových okien), autodoprava.

Obec leží na rozhraní Nitrianskej pahorkatiny a Považského Inovca. K pohoriu z obce však nie je prístup turistickými chodníkmi. Napriek blízkosti mesta nie je vzhľad krajiny nadmerne rušený umelými (antropogénnymi) krajinnými štruktúrami a krajina si zachovala si vidiecky kolorit.

Riešené územie so širším okolím nepatrí podľa Regionalizácie cestovného ruchu SR medzi významné rekreačné oblasti. Materiálno-technická základňa cestovného ruchu nie je v súčasnosti vybudovaná, s výnimkou využitia niekoľkých pôvodne obytných domov na chalupárenie (najmä v osade Hášoš). Nie sú tu žiadne ubytovacie zariadenia.

Na území obce Pastuchov je len športové zariadenie lokálneho významu – športový areál s futbalovým ihriskom. Situovaný je na juhovýchodnom okraji obce. V súčasnosti je vo výstavbe multifunkčné ihrisko.

Údaje o infraštruktúre zásobovania pitnou vodou sú v kapitole B.I.2 tejto správy.

Údaje o infraštruktúre zásobovania elektrickou energiou a zemným plynom sú v kapitole B.I.4 tejto správy.

Údaje o dopravnej infraštruktúre sú v kapitole B.I.5 tejto správy.

Údaje o infraštruktúre odkanalizovania a čistenia splaškových vôd sú v kapitole B.II.2 tejto správy.

Údaje o odpadovom hospodárstve sú v kapitole B.II.3 tejto správy.

10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické lokality

Na území obce Pastuchov sa nachádza nehnuteľná národná kultúrna pamiatka evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF):

- socha sv. Urbana (č. ÚZPF 968/1,2), z r. 1778 (podľa nápisu), neskorobaroková, na pilieri, situovaná pred obcou v poli; pilier je v dolnej časti zvýraznený nízkym soklom na dvoch štvorcových základniach a v hornej časti je ukončený profilovanou rímou; sv. Urban je zobrazený ako biskup

Nachádzajú sa tu aj ďalšie architektonické pamiatky a solitéry s historickými a kultúrnymi hodnotami:

- kostol Všetkých svätých, rímskokatolícky, klasicistický z roku 1846, situovaný východne od zaniknutého stredovekého kostola. Kostol je jednoloďový, orientovaný v smere SZ-JV s kvadratickou svätyňou a sakristiou pôvodne situovanou v osi a vstavanou vežou. Fasády kostola sú hladké, bez členenia so šambránami okolo okenných otvorov. Čelná fasáda je členená dvoma párami pilastrov nesúcimi hladké trámovie a profilovanú korunnú rímou obsiahajúcu celý obvod kostola. V osi čelnej fasády je situovaný vstup s pôvodnou oplechovanou dvojkrídlou dverňou výplňou. Fasáde dominuje veža vyrastajúca z oblúkovito vykrojeného štítu. Kostol zastrešuje sedlová strecha, vežu nízka ihlanová helmica.
- evanjelický kostol, z r. 1959 – murovaná stavba s hladkou fasádou, veža krytá ihlanom vstavaná do štítového priečelia, zastrešenie kostola sedlovou strechou

- zaniknutý stredoveký kostol Márie Magdalény (jeho poloha bola zistená na r.k. cintoríne)
- socha sv. Jána Nepomuckého, z r. 1835 – v blízkosti r.k. kostola, kamenná socha svätca s atribútmi, osadená na klasicistickom pilieri, na čelnej strane má pilier plastický dekoratívny reliéf s vročením signatúrou B.T., v strede piliera vryté datovania označujúce obnovy sochy – 1928, 2014
- dobové náhrobníky a kríže v areáloch r.k. a evanj. cintorínov, dobové náhrobníky židovského cintorína
- pomník padlým v 1. svetovej vojne, z r. 1928 – situovaný na os vstupu do cintorína; vysoký pylón v tvare stojateho obdĺžnika, na čelnej strane s reliéfnou výzdobou s rastlinným motívom a reliéfom kríža nad menami padlých občanov obce v 1. svetovej vojne, podstavec s datovaním postavenia pomníka
- pivnice zahĺbené v zemi, so vstupnou murovanou časťou so zastrešením – juhozápadne od r.k. kostola

V obci sa zachovali časti hromadnej cestnej zástavby. Najstaršiu historickú zástavbu tvoria hĺbkové a šírkové domy situované na uličnú čiaru. Z 19. storočia sú hlinené domy s valbovou (predtým slamenou) strechou, domy sú omazané a obielené, sokle majú tmavé. Vstup do pivora je zdôraznený výpustkom. Zachovaný slohový exteriérový výraz majú domy č. 7, 37, 40, 42, 43, 65, 66, 69, 70, 133, 135, 136, 251, 252, 254, 299. Vo dvoroch je hĺbková zástavba bytov. Na záhumniach stoja zeleninové pivnice pod sedlovou strieškou.

11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V riešenom území sa paleontologické náleziská nevyskytujú a v súvislosti s poznatkami o geologickej stavbe sa ani nepredpokladajú. Nenachádzajú sa tu žiadne významné geologické lokality.

12. Iné zdroje znečistenia

V dotknutom území sa nevyskytujú iné zdroje znečistenia.

13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

V riešenom území sa vyskytujú environmentálne problémy, ktoré je možné rozdeliť do nasledujúcich kategórií:

- problémy ohrozenia prvkov ÚSES – najmä v dôsledku konfliktov prvkov ÚSES a ekologicky významných segmentov krajiny so stresovými javmi a zdrojmi. Funkčnosť biokoridorov a biocentier ohrozujú strety so stresovými faktormi – cestným koridorom a ornou pôdou, intenzívne poľnohospodársky využívanou.
- problémy ohrozenia prírodných zdrojov – ohrozenie kvality pôdy, povrchových a podzemných vôd v dôsledku znečistenia vznikajúceho pri poľnohospodárskej výrobe, najmä pri veľkoblokovom systéme hospodárenia na ornej pôde, používaní poľných hnojísk. Medzi rizikové faktory kontaminácie pôd možno zaradiť aj

priesaky nevyhovujúcich žúmp do podzemnej vody, keďže v obci nie je vybudovaná kanalizácia. Ohrozením biologickej diverzity je drevinová skladba, v ktorej sa presadzujú nevhodné alebo invázne dreviny, najmä agát biely. Problémom ohrozenia pôdy ako prírodného zdroja je vodná erózia.

- problémy ohrozenia ekologickej stability územia – rozsiahle pôdne celky poľnohospodárskej pôdy, obrábanej veľkoplošne ako orná pôda a bez prítomnosti plôch nelesnej drevinovej vegetácie sa vyznačujú nízkym stupňom ekologickej stability.
- problémy ohrozenia životného prostredia – týkajú sa predovšetkým obytného územia obce a kontaktných polôh. Ohrozujúcim faktorom je riziko vzniku devastovaných plôch v zastavanom území alebo v jeho bezprostrednom okolí. Problémom je aj spaľovanie biologického odpadu zo záhrad namiesto kompostovania. Najvýznamnejším ohrozujúcim faktorom sú netesné žumpy a úniky splaškových vôd, resp. ich zámerné vypúšťanie do podlažia, nakoľko tu nie je vybudovaná splašková kanalizácia.

III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti

1. Vplyvy na obyvateľstvo

Návrh územného plánu obce Pastuchov nezahŕňa riešenia, ktoré by boli nositeľmi rizík pre zdravotný stav obyvateľstva a ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady, narušovali pohodu a kvalitu života alebo životného prostredia. Naopak, územnoplánovacia dokumentácia predostiera konkrétne riešenia problémov s identifikovanými nepriamymi vplyvmi.

V oblasti dopravy ide o návrh rekonštrukcie a rozšírenia miestnych komunikácií, ako aj doplnenia siete miestnych komunikácií. Vzhľadom k minimálnym intenzitám dopravy na ceste III. triedy nie je zastavané územie obce ani jeho navrhované rozšírenie nadmerne zaťažované negatívnymi vplyvmi dopravy. Navyše sa žiadne nové rozvojové plochy pre bývanie a občiansku vybavenosť v blízkosti cesty III. triedy ani nenavrhujú. Plánovaný obchvat Hlohovca bude od obytného územia obce Pastuchov vzdialený viac ako 2 km, pričom úplnú ochranu pred vplyvmi z dopravy zabezpečí vhodná konfigurácia terénu. Možno tiež konštatovať, že plánovaný obchvat Hlohovca bude mať výrazné pozitívne vplyvy na obyvateľstvo mesta Hlohovec.

Počíta sa s vybudovaním chodníkov pre chodcov na prieťahu cesty III. triedy zastavaným územím obce, ako aj s cyklistickou trasou Nitra - Hlohovec. Tieto návrhy budú mať pozitívne vplyvy na obyvateľstvo, najmä z hľadiska bezpečnosti najzraniteľnejších účastníkov cestnej premávky.

V oblasti technickej infraštruktúry bude mať navrhovaná výstavba splaškovej kanalizácie a dobudovania čistiarne odpadových vôd podstatný pozitívny vplyv na hygienické podmienky a komfort obyvateľov. V nových rozvojových plochách kvalitu bývania zabezpečí zámer napojenia na všetky inžinierske siete – plynovod, verejný vodovod, splaškovú kanalizáciu, zásobovanie elektrickou energiou.

Na ochranu zdravia obyvateľstva je v hodnotenej ÚPD stanovená požiadavka osobitných stavebných opatrení pri výstavbe obytných budov na území so stredným radónovým rizikom podľa vyhlášky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Návrhy zamerané na zvýšenie ekologickej stability nebudú mať len pozitívne environmentálne dopady, ale ich nepriamym vplyvom je potenciál priniesť zlepšenie ekonomických, sociálnych a ekologických podmienok pre dotknuté obyvateľstvo. Počíta sa s výsadbou pásov alebo línii izolačnej zelene okolo, resp. v rámci výrobných areálov a hospodárskych dvorov, najmä v kontakte s obytným územím, ako aj na rozhraní poľnohospodárskej pôdy a zastavaného územia, vrátane jeho navrhovaného rozšírenia.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia na obyvateľstvo budú vyplývať z uvažovaného nárastu počtu obyvateľov. V návrhovom období do roku 2035 sa na základe kapacity navrhovaných plôch pre výstavbu prognózuje zvýšenie počtu obyvateľov nad 1000 obyvateľov. Značné nároky na riešenie obytnej funkcie vyplývajú z viacerých faktorov – najmä z mimoriadne vysokej obložnosti bytového fondu v obci. V prípade prisťahovania nových obyvateľov dôjde následne k zmene sociálnej a demografickej štruktúry miestnej populácie – zvýšeniu podielu obyvateľov vekovej skupiny do 40 rokov, zvýšeniu podielu domácností so strednými príjmami. Táto zmena bude mať výrazne pozitívny dopad na celkovú vitalitu obce. Nárast miestnej populácie však bude mierny a neohrozí tradičnú vidiecku komunitu.

Rozvojové plochy vymedzené v návrhu územného plánu obce (vrátane prieluk) majú celkovú kapacitu 73 bytových jednotiek.

Rekapitulácia prírastku bytového fondu podľa rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy	Kapacita – počet bytových jednotiek	Etapa
1	6	I.
2	6	I.
3	5	I.
4	5	I.
5	12	I.
6	2	II.
7	4	II.
8	3	II.
9	3	I.
10	4	I.
11	4	I.
12	2	II.
Prieluky	17	I.-II.
Spolu	73	

Pozitívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť v stanovení presných regulatívov pre výrobné aktivity v zastavanom území, ktoré predídu potenciálnym negatívnym vplyvom na obytné územie a budú garantovať kvalitu životného prostredia. V obytnom území obce a jeho navrhovanom rozšírení sú podľa záväzných regulatívov povolené len drobné prevádzky remeselnej výroby a výrobných služieb bez negatívnych a rušivých vplyvov a pri stanovení maximálneho limitu zastavanej plochy. Stanovené sú aj regulatívy pre chov hospodárskych zvierat. Vzhľadom k polohe areálu mechanizačného strediska v kontakte s obytným územím, hodnotená ÚPD tu vylučuje situovanie živočíšnej výroby alebo priemyselnej výroby.

Pozitívny vplyv na obyvateľstvo bude mať návrh dobudovania oddychových priestranstiev s detskými ihriskami v obytnom území pre oddychové aktivity obyvateľov. Vznikne atraktívne prostredie podporujúce sociálne kontakty a potenciálne posilní súdržnosť miestnej komunity.

Navrhované riešenie predpokladá stavebné aktivity v obci, ktoré však budú rozložené rovnomerne počas celého návrhového obdobia územného plánu obce. Prechodne môže počas výstavby nových obytných objektov, ako aj líniových stavieb technickej infraštruktúry, dôjsť ku krátkodobému zhoršeniu životných podmienok obyvateľstva dotknutej obce – zvýšeniu hlučnosti, prašnosti, nárastu produkcie stavebných odpadov pri rekonštrukciách objektov. Ide o prechodné vplyvy, ktoré z dlhodobého hľadiska nie sú relevantné.

Nulový variant znamená konzervovanie súčasného stavu a znižovanie konkurencieschopnosti obce, resp. živelný rozvoj zástavby bez záväznej koncepcie a pravidiel.

2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebude mať negatívny vplyv na horninové prostredie a geomorfologické pomery. Podmieňujúcim predpokladom je, že pri zakladaní stavieb bude zohľadnený prirodzený geologický podklad.

Geodynamické javy typu zosuvov sa v riešenom území nenachádzajú, z tohto dôvodu žiadne vplyvy nemožno predpokladať.

3. Vplyvy na klimatické pomery

Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia nevyvolá žiadne priame vplyvy na klimatické pomery.

Nevýznamné nepriame vplyvy na klímu prinesú niektoré navrhované opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity, ktoré vychádzajú z odporúčaných opatrení Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest. Tieto opatrenia však majú významnejší lokálny vplyv na riešené územie z hľadiska vplyvov na pôdu, biotopy a krajinu a sú preto primárne zaradené v týchto podkapitolách.

4. Vplyvy na ovzdušie

Navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii počíta s plynofikáciou všetkých nových rozvojových plôch pre obytnú funkciu. Tým sa eliminuje znečistenie z domácností pri vykurovaní a príprave teplej úžitkovej vody, čo predstavuje pozitívny priamy vplyv.

Navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii nepočíta so vznikom nových stredných ani veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia. Stanovením regulatívu,

ktorým sa v obytnom území povoľujú len drobné výrobné prevádzky bez negatívnych a rušivých vplyvov, sa zabezpečí ochrana ovzdušia pred znečistením a všeobecne kvalita životného prostredia v obci.

5. Vplyvy na vodné pomery

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie neovplyvní hydrologické a hydrogeologické pomery v území.

Nové rozvojové plochy pre obytnú funkciu sú situované vo vyvýšených polohách a vo väčšej vzdialenosti od vodných tokov, ktoré v obci pramenia a nepredstavujú preto povodňové ohrozenie. Špecifické krajinnoekologické opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny sú obsiahnuté v rámci koncepcie starostlivosti o životné prostredie (v kap. 2.13 hodnotenej ÚPD).

Ďalšie navrhované opatrenia významnou mierou prispievajú k ochrane a zvýšeniu kvality podzemných a povrchových vôd. Ide predovšetkým o návrh výstavby splaškovej kanalizácie s čistením odpadových vôd.

6. Vplyvy na pôdu

Realizáciou navrhnutých ekostabilizačných opatrení sa eliminuje pôdna erózia a ďalšie ohrozujúce faktory. V návrhu územného plánu obce je zakotvená požiadavka optimalizácie agrotechnických postupov pri obrábaní ornej pôdy, ako aj udržiavania existujúcej líniovej zelene a založenia novej líniovej zelene s pôdochrannou funkciou v podobe vsakovacích vegetačných pásov. Táto skupina opatrení predstavuje pozitívne vplyvy na pôdu.

Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia vymedzuje nové rozvojové plochy pre výstavbu. Celková plocha navrhovaných záberov poľnohospodárskej pôdy je 6,4636 ha. Na zábery najkvalitnejšej pôdy Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. pripadá len 1,2670 ha. Zábery lesných pozemkov sa neuvažujú.

V snahe chrániť pôdne celky pred nadmerným rozdrobením boli uprednostnené kompaktné plochy, priamo nadväzujúce na zastavané územie obce, ako aj zvyškové plochy a prieluky v zastavanom území obce. Viaceré rozvojové plochy sú situované v zastavanom území obce, v záhradách rodinných domov a na zvyškových plochách. Ide o rozvojové plochy č. 4, 7 a časť plochy č. 10. Okrem toho bolo vytypovaných 17 samostatných prieluk pre výstavbu 1 rodinného domu, pričom takmer všetky sú situované v zastavanom území obce.

Návrh rozvojových plôch č. 1, 2, 6 je odôvodnený polohou pri existujúcich komunikáciách, ktoré sú v súčasnosti len jednostranne obostavané, pričom doplnením druhej strany zástavby sa dosiahne efektívnejšie využitie infraštruktúry. Zámerom využitia existujúcej infraštruktúry sú aj rozvojové plochy č. 3, 4, 9, 10, 11, 12.

V prípade nulového variantu vplyvy na pôdu nie je možné presne zhodnotiť. Zábery poľnohospodárskej pôdy by neboli nulové, ale uskutočňovali by sa na základe individuálnych návrhov stavebníkov, bez koncepčného podkladu.

7. Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy

Významnejšie biotopy sú v riešenom území viazané len na kompaktné lesné porasty, lokálne na vodné toky. V hodnotenej ÚPD sú vymedzené ako prvky ÚSES a ani do týchto prvkov nezasahujú žiadne navrhované stavby a rozvojové zámery. Naopak, návrhom nových prvkov ÚSES – biocentier a biokoridorov miestneho významu dôjde po ich dobudovaní k pozitívnym vplyvom na faunu. Biokoridory umožnia migráciu živočíchov a eliminujú bariérové prvky. Viaceré ekologicky významné segmenty krajiny sú navrhované na funkciu biocentier, kde budú vhodné podmienky pre úkryt a rozmnožovanie živočíchov, vrátane chránených druhov.

Realizácia ekostabilizačných opatrení, navrhovaných v územnoplánovacej dokumentácii, prispeje k stabilizácii prírodného prostredia, čím sa zlepšia aj podmienky pre faunu a flóru riešeného územia. Ekostabilizačné opatrenia sú uvedené aj v kap. IV tejto správy a možno ich považovať za pozitívne priame vplyvy. Za účelom zachovania zelene v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálna intenzita zástavby.

8. Vplyvy na krajinu

V navrhovanom riešení hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie je posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. Líniová zeleň sa využíva na zabezpečenie hygienických a pôdoochranných funkcií a ako kompozičný prvok.

Krajinný obraz len mierne pozmení nová zástavba, ktorá nadviaže na existujúcu sídelnú štruktúru. Navrhovaný rozvoj nebude mať priame vplyvy na časti krajiny, ktoré sú z krajinnostetického hľadiska považované za najhodnotnejšie. Záväzným regulatívom, zakotveným v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie, je obmedzená výška objektov v obci a v nových rozvojových plochách. Účelom tohto opatrenia je zachovanie tradičnej mierky vidieckej zástavby a jej harmonického včlenenia do okolitej krajiny. Predstavuje nepriamy pozitívny vplyv na krajinu, vrátane sídelnej krajiny a súčasne pozitívny vplyv z hľadiska ochrany pamiatkových hodnôt.

9. Vplyvy na chránené územia, ochranné pásma a ÚSES

Nakoľko sa v k.ú. Pastuchov nenachádzajú žiadne chránené územia, konštatujeme nulové vplyvy na chránené územia.

V územnoplánovacej dokumentácii sú navrhnuté prvky územného systému ekologickej stability miestnej úrovne (MÚSES), pričom navrhované riešenie tieto prvky v plnej miere rešpektuje. Na plochách biokoridorov, biocentier nie je navrhovaná nová výstavba ani sa tu neplánujú iné zásahy.

Pri umiestňovaní novej zástavby, osobitne rozvojových plôch pre bývanie, boli plne rešpektované pásma ochranné pásma existujúcich stavieb a činností:

- ochranné pásma čistiarne odpadových vôd
- ochranné pásma vodných tokov
- ochranné pásma lesa
- cestné ochranné pásma
- ochranné pásma líniových technických stavieb – vymedzené ochranné pásma majú elektrické vedenia vysokého napätia, elektrické stanice, plynárenské zariadenia, vodovodné a kanalizačné potrubia

10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská

Územnoplánovacia dokumentácia rešpektuje národnú kultúrnu pamiatku (sochu sv. Urbana), ďalšie architektonické pamiatky a solitéry s historickými a kultúrnymi hodnotami, ako aj požiadavky z hľadiska ochrany archeologických nálezísk.

Hodnotená ÚPD vytvára predpoklady pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva, čo predstavuje pozitívny nepriamy vplyv. Zdôrazňuje potrebu zachovať pôvodné zastavovacie štruktúry a rešpektovať vidiecky charakter zástavby.

Za účelom udržania pôvodného vidieckeho charakteru zástavby sa stanovuje záväzný regulatív maximálnej výšky zástavby. V obytnom území sa uvažuje s maximálne dvomi nadzemnými podlažiami, v časti Hášoš len s jedným nadzemným podlažím. Výnimka sa vzťahuje len na existujúce bytové domy, ktoré túto výšku presahujú.

11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Realizácia stavieb a činností podľa návrhu územného plánu obce Pastuchov nevyvolá žiadne vplyvy tohto druhu.

12. Iné vplyvy

Žiadne iné vplyvy navrhovaných činností a stavieb podľa návrhu územného plánu obce Pastuchov neboli zistené.

13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Hodnotenie významnosti predpokladaných vplyvov bolo uskutočnené s použitím bodovej stupnice hodnotenia od 0 do 5. Najvyššej bodovej hodnote (5) zodpovedá veľmi významný vplyv, ktorý má dosah presahujúci lokálnu úroveň alebo ovplyvňuje najzraniteľnejšie zložky životného prostredia. Najnižšia bodová hodnota (0) zodpovedá absencii akéhokoľvek vplyvu.

Predmetom hodnotenia boli vplyvy uvedené v kapitole III., podkapitolách 1.-12. tejto správy o hodnotení. Spomedzi uvádzaných vplyvov sa ani v jednej kategórii

nepredpokladajú významnejšie vplyvy, t.j. vplyvy s bodovým hodnotením 3–5. Všetky predpokladané vplyvy možno považovať za nevýznamné alebo málo významné, čo zodpovedá bodovému hodnoteniu 1 alebo 2.

Uvedené vplyvy v tejto fáze spracovania dokumentácie zväčša nie je možné vyjadriť presnými kvantitatívnymi ukazovateľmi, nakoľko prevažujú nepriame vplyvy. Konkrétne návrhy investičných projektov možno stotožniť s priamymi vplyvmi, potenciálne dopady stanovených regulatívov klasifikujeme ako nepriame vplyvy. Nasledovné hodnotenie vplyvov podľa významnosti možno preto považovať len za orientačné.

Súhrnné hodnotenie očakávaných vplyvov na životné prostredie podľa významnosti

Skupina vplyvov	Druh vplyvu	Významnosť
Vplyvy na obyvateľstvo	pozitívny nepriamy	1-2
Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	-	~0
Vplyvy na klimatické pomery	-	~0
Vplyvy na ovzdušie	pozitívny priamy pozitívny nepriamy	0-1 0-1
Vplyvy na vodné pomery	pozitívny priamy	1
Vplyvy na pôdu	pozitívny priamy negatívny nepriamy	1 0-1
Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy	pozitívny nepriamy	1
Vplyvy na krajinu	neutrálny priamy vplyv pozitívny nepriamy	1 1
Vplyvy na chránené územia, ochranné pásma a ÚSES	pozitívny priamy pozitívny nepriamy	1 1-2
Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská	pozitívny priamy pozitívny nepriamy	1 1
Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	-	0
Iné vplyvy	-	0

Pri spracovaní územnoplánovacej dokumentácie boli rešpektované všetky relevantné právne predpisy uplatňujúce sa v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia, a to najmä:

- Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 360/2010 Z. z. o kvalite ovzdušia v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 411/2012 Z.z. o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov

- Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov

IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Opatrenia na elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov činností a stavieb sú súčasťou záväzných regulatívov návrhu územného plánu obce Pastuchov, kde sú vymedzené aj verejnoprospešné stavby. Účelom väčšiny navrhovaných opatrení je eliminovať súčasné environmentálne problémy. Nakoľko sa v riešenom území nepredpokladá lokalizácia zámerov s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie, nie sú kompenzačné opatrenia vo väčšom rozsahu nutné. Všetky navrhované zámery sú naplánované mimo prvkov územného systému ekologickej stability a chránených území.

Prehľad navrhovaných opatrení, relevantných z hľadiska životného prostredia a zdravia obyvateľstva:

1. Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity

- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny, v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej ďalšej monokulturalizácii
- zachovať a vytvoriť nárazníkové pásy brehových porastov pozdĺž vodných tokov, širokých minimálne 10 - 15 m (mimo zastavaného územia obce), za účelom retencie vody a živín, eliminácie znečisťovania vody
- doplniť a posilniť sprievodnú zeleň pozdĺž vodných tokov
- zabrániť šíreniu a zabezpečiť odstraňovanie nepôvodných druhov (najmä agátu bieleho) a invázných druhov rastlín ohrozujúcich biologickú diverzitu v súlade s §7b zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a s vyhláškou č. 24/2003 Z.z.
- obmedziť holorubný spôsob ťažby v biokoridoroch, biocentrách a plochách interakčných prvkov
- dobudovať prvky územného systému ekologickej stability (biokoridory, biocentrá)
- obmedziť socioekonomické činnosti v lokalitách tvoriacich prvky územného systému ekologickej stability
- funkčnosť prvkov ÚSES zabezpečiť rešpektovaním ich ochrany pred zástavbou – nezasahovať do ich plochy bariérovými prvkami, oploteniami, stavbami
- dodržať minimálnu šírku regionálneho biokoridoru 40 m a minimálnu šírku miestneho biokoridoru 20 m
- vysadiť nové lesné plochy, resp. plochy nelesnej drevinovej vegetácie v súlade s návrhmi MÚSES

- doplniť stromovú a krovinovú vegetáciu, prípadne trvalé trávne porasty v trase navrhovaných biokoridorov
- obmedziť používanie chemických prostriedkov používaných v rastlinnej výrobe v blízkosti obydľí i prvkov ÚSES

2. Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov

- udržiavať existujúcu a založiť novú líniovú zeleň s funkciou retencie vody v krajine v podobe vsakovacích vegetačných pásov
- uplatňovať agrotechnické opatrenia na zamedzenie vodnej erózie – orba po vrstevnici
- zvýšiť podiel viacročných krmovín a ozimín na ornej pôde a zvýšenie podielu bezorbového obrábania pôdy
- zabezpečiť odizolovanie poľných hnojísk
- rozčleniť veľké hony poľnohospodárskej pôdy výsadbou a revitalizáciou líniovej zelene – stromoradií a alejí
- rešpektovať a chrániť ochranné a hospodárske lesy a dodržiavať ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)

3. Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia, ochranu zdravia obyvateľstva a na zmiernenie pôsobenia stresových javov

- rozširovať triedený zber odpadu a odpad v maximálnej miere recyklovať
- zvyšovať podiel zhodnocovaného odpadu a sortiment komodít v zmysle cieľov programov odpadového hospodárstva obce a kraja
- uskutočňovať stály monitoring stavu životného prostredia a odstraňovanie nelegálnych skládok a smetísk
- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene okolo, resp. v rámci výrobných areálov a hospodárskych dvorov, najmä v kontakte s obytným územím
- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene na rozhraní poľnohospodárskej pôdy a zastavaného územia, vrátane jeho navrhovaného rozšírenia
- revitalizovať existujúcu líniovú zeleň a vysadiť novú líniovú zeleň (stromoradia a aleje) pozdĺž účelových komunikácií a poľných ciest
- netolerovať v území zaburinené plochy, ani v lokalitách vzdialenejších od zastavaného územia; landom ležiace plochy alebo niekoľkokrát ročne a včas skosiť, alebo zalesniť drevinovou a krovinovou vegetáciou a ponechať sukcesii
- posilniť ekologickú osvetu medzi obyvateľmi a najmä deťmi, s aktívnym zapojením obyvateľov na ochrane a zveľaďovaní životného prostredia – napr. organizovanie brigád a akcií skrášľovania obce

- dobudovať systém dažďových rigolov v zastavanom území obce, so vsakovaním dažďovej vody
- vybudovať v obci splaškovú kanalizáciu s čistením odpadových vôd
- v obytnom území nepovoľovať prevádzky, ktoré sú zdrojom hluku, vibrácií, prašnosti a znečistenia ovzdušia
- pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečiť meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a na základe výsledkov merania realizovať stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podložia, ako aj rešpektovať legislatívu v oblasti radiačnej ochrany - zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 87/2018 Z.z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášku č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia

4. Opatrenia na zachovanie, udržiavanie a tvorbu sídelnej vegetácie a prírodných prvkov

- dobudovať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktného územia a do príľahlej krajiny
- pri výsadbe prispôbiť výber drevín meniacim sa klimatickým podmienkam
- zvyšovať podiel prvkov zelene a prírodných prvkov v zastavanom území obce
- na voľných priestranstvách v centre obce vytvoriť parkovo upravené plochy verejnej zelene
- upraviť zelené pásy a predzáhradky pozdĺž komunikácií v zastavanom území obce
- postupne nahradiť alergénne dreviny, ako aj kompozične a krajinársky nevhodných drevín vhodnejšími druhmi v zastavanom území obce
- vysadiť aspoň jednostrannú (alejovú) líniovú zeleň na hlavných obslužných komunikáciách v navrhovaných obytných uliciach
- využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre
- vysádzať vetrolamy, živé ploty v sídle a na jeho okrajoch
- zvyšovať podiel vegetácie pre zadržiavanie (retenciu) a infiltráciu dažďových vôd v sídle, osobitne v zastavanom centre obce a v rámci navrhovaných rozvojových plôch
- zachytávať a využívať dažďovú vodu zo striech a spevnených plôch, pomocou špecifických opatrení (retenčné jazierka, dažďové záhrady, zelené strechy, vertikálne ozelenenie)
- preferovať renaturáciu a ochranu tokov, opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody a zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach
- zachovať tradičné krajinárske štruktúry extenzívne obhospodarovaných viníc

Viacere z navrhovaných adaptačných opatrení prispejú k naplneniu cieľov Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest.

Z hľadiska posúdenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredia je možné tieto opatrenia považovať za dostatočné.

V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom)

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Pre potreby hodnotenia bol zostavený katalóg kritérií, ktoré sú relevantné pri hodnotení urbanistickej koncepcie a jej dopadov na životné prostredie. Váha (dôležitosť) jednotlivých kritérií v prípade posudzovania hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebola stanovená. Zvolené kritériá boli zoskupené do troch skupín:

- krajinno-ekologické kritériá:
  - ochrana / rešpektovanie ekologicky významných segmentov krajiny, vrátane chránených území
  - kvalita a úroveň ochrany prírodných zdrojov – ovzdušia, vody, pôdy
  - prispôsobenie koncepcie rozvoja topografickým podmienkam a ďalším prírodným limitom
  - ekologická stabilita územia a vytvorenie funkčného územného systému ekologickej stability
  - zastúpenie prírodných prvkov v zastavanom území
  - dostupnosť a rozsah verejnej zelene
  - optimalizácia urbanistických štruktúr z hľadiska mikroklimatických podmienok
  - využitie alternatívnych a obnoviteľných zdrojov energie
- socio-ekonomické kritériá
  - bezpečnosť dopravy
  - implementácia udržateľných druhov dopravy
  - pokrytie územia verejnou dopravou
  - podiel obyvateľov napojených na vodovod a kanalizáciu
  - počet pracovných miest
  - dostupnosť základnej občianskej vybavenosti
  - príležitosti pre rekreačno-športové aktivity
  - rešpektovanie historického dedičstva a hodnôt reprezentujúcich kultúrnu kontinuitu a identitu
- technicko-ekonomické kritériá
  - realizovateľnosť koncepcie – väzba na konkrétne investičné zámery
  - efektívnosť riešenia technickej infraštruktúry
  - efektívnosť dopravnej siete

- hustota obyvateľov v zastavanom území

2. Porovnanie variantov

Obec Pastuchov spadá do kategórie sídiel s menej ako 2 000 obyvateľmi, preto podľa § 21 ods. 2 stavebného zákona variantný koncept netreba spracovať a spracúva sa invariantný návrh územného plánu obce. Rozlíšený je preto len samotný návrh (návrhový variant) a nulový variant.

Nulový variant (variant „0“) predstavuje súčasný stav využívania riešeného územia – katastrálneho územia obce Pastuchov v rozsahu dnešného zastavaného územia obce. Je tiež ekvivalentom stavu bez platného územného plánu. To by pre obec znamenalo, že nebude mať dokument s právnou záväznosťou, ktorý by koncepčne usmerňoval a koordinoval činnosti na území obce a účinne zamedzil environmentálne neprijateľné zámery a činnosti. Rozvoj v obci by sa nezastavil, ale jeho rizikom by bola nekonceptnosť a vznik funkčno-prevádzkových kolízií.

Ďalší variant predstavuje samotný návrh riešenia - variant „1“ (návrhový variant). Za predpokladu realizácie návrhov obsiahnutých v územnoplánovacej dokumentácii budú eliminované existujúce alebo potenciálne environmentálne problémy, čím sa znížia negatívne vplyvy na životné prostredie obce, jej obyvateľov, ako aj na prírodné prostredie. Navrhované riešenie počíta s vyváženým rozvojom územia. Prináša návrh miestneho územného systému ekologickej stability a ďalších ekostabilizačných opatrení pre celé katastrálne územie obce. Prispieva k zachovaniu scenérie krajiny a kompozično-estetických charakteristík pôvodnej urbanistickej štruktúry.

V hodnotenej ÚPD sa uvažuje predovšetkým s rozvojom obytnej funkcie. Vzhľadom k výrazne nadpriemernej obložnosti bytov možno očakávať rast záujmu o novú bytovú výstavbu v obci zo strany individuálnych stavebníkov. Vymedzením nových rozvojových plôch pre výstavbu vytvárame podmienky pre naplnenie rozvojového potenciálu obce. Na bývanie sa využijú priestorové rezervy v zastavanom území, ako aj plochy v priamej nadväznosti na zastavané územie obce.

Pre výstavbu obytných stavieb sa navrhujú viaceré rozvojové plochy, ako aj prieluky v existujúcej zástavbe. Aj rozvojové plochy č. 5, 6 majú skôr charakter väčších prieluk. Rozvojové plochy č. 3, 4, 9, 11 sú už v súčasnosti vo výstavbe - v každej z nich už bol postavený aspoň jeden rodinný dom. Na pozemku v obecnom vlastníctve je v centrálnej časti obce rezervovaná rozvojová plocha č. 5 pre výstavbu bytového domu.

Väčšina navrhovaných rozvojových plôch a prieluk využíva vybudovanú infraštruktúru komunikácií a inžinierskych sietí. To sa týka najmä rozvojových plôch č. 1, 2, 5, 6, čiastočne aj rozvojových plôch č. 3, 4, 9, 10, 11, 12. Navrhované rozvojové plochy č. 1 – 12 majú spolu s prielukami určenými na zástavbu celkovú kapacitu 73 bytových jednotiek.

Hodnotená ÚPD predpokladá, že pokračujúci rast počtu obyvateľov obce bude generovať dopyt po službách a zariadeniach maloobchodu. Odporúča nové zariadenia občianskej vybavenosti celoobecného významu lokalizovať predovšetkým do vymedzeného priestoru centrálnej zóny obce. Vzdelávacie zariadenia, najmä základná škola, sú predimenzované a

vyhovujú súčasným i budúcim potrebám. Viaceré verejné budovy sú v nevyhovujúcom stave (obecný úrad, MŠ, kultúrny dom), odporúča sa preto ich rekonštrukcia a modernizácia.

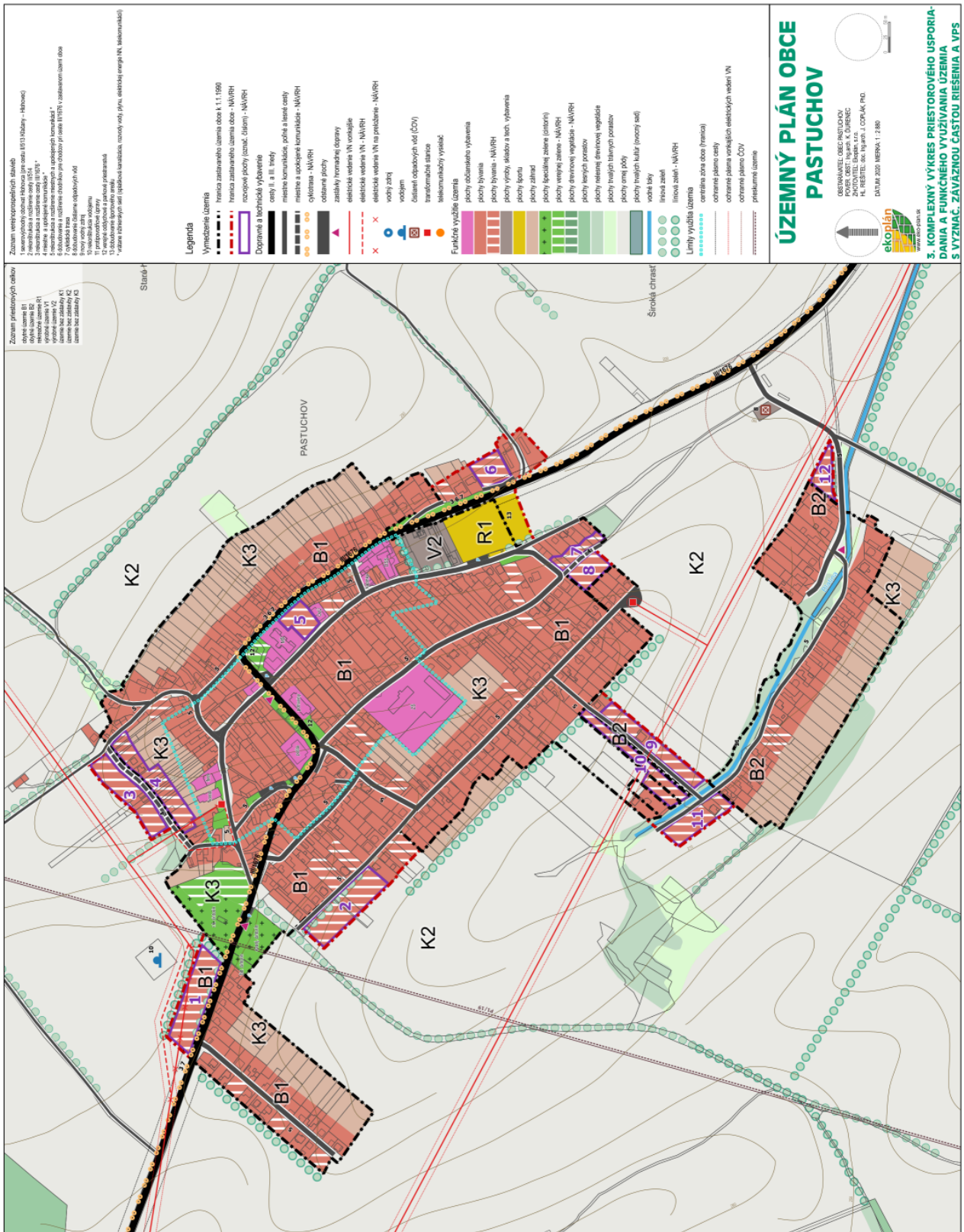
Výrobné územie obce predstavujú dva hospodárske dvory - mechanizačné stredisko a farma. Počíta sa s rekonštrukciou výrobných areálov, ako aj s rozširovaním zastúpenia prevádzok podnikateľských aktivít nepoľnohospodárskeho charakteru.

Miestny športový areál s futbalovým ihriskom by sa mal rekonštruovať a doplniť jeho vybavenie. Chatovú a chalupársku rekreáciu v osade Hášoš je vhodné naďalej rozvíjať. Pre oddychové aktivity obyvateľov sa navrhuje upraviť verejné priestranstvá v centre obce a doplniť ich detskými atrakciami, drobnou architektúrou a verejnou zeleňou s parkovými úpravami.

V hodnotenej ÚPD sa navrhuje odstránenie deficitov dopravnej a technickej infraštruktúry, čo je predpokladom ochrany životného prostredia a je faktorom atraktívnosti obce pre rôzne cieľové skupiny (obyvateľov, podnikateľov, návštevníkov). Navrhuje sa napojenie nových rozvojových plôch na všetky inžinierske siete, dobudovanie splaškovej kanalizácie s čistením odpadových vôd, vybudovanie nových miestnych komunikácií, chodníkov pre chodcov, ako aj cyklotrasy.

Riešenie návrhového variantu rešpektuje limity prírodného charakteru - topografické pomery, vodné toky; úplne sa pri lokalizácii stavebných aktivít vyhýba prvkom ÚSES. Taktiež rešpektuje nadradené dopravné a technické vybavenie a príslušné ochranné pásma.

V porovnaní s nulovým variantom sa v návrhovom variante predpokladá vyššia intenzita rozvoja v istých lokalitách, preto môže byť pôsobenie niektorých vplyvov spojených s novou výstavbou výraznejšie. Nulový variant však nerieši odstránenie existujúcich deficitov a environmentálnych problémov. Predpokladané vplyvy vyplývajúce z hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie, spolu s opatreniami na elimináciu týchto vplyvov, nevytvárajú takú antropogénnu záťaž v území, ktorá by negatívne ovplyvnila životné prostredie.

Grafická časť hodnotenej ÚPD - Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami

VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na ŽP a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave ŽP a zdravia

V procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie boli použité všeobecne známe informácie o území, publikované napr. na internetových portáloch (katasterportál, Enviroportál, pôdny portál, SHMÚ) ako aj všeobecne záväzné právne predpisy. Ďalšími východiskovými podkladmi boli plánovacie dokumenty spracované na rôznych hierarchických úrovniach a projektové a iné dokumentácie týkajúce sa riešeného územia:

- Atlas krajiny Slovenskej republiky, Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR, 2002
- Konceptia územného rozvoja Slovenska 2011 v platnom znení
- Krajinnoeologický plán obce Pastuchov, 2019
- Oficiálna stránka obce Pastuchov www.pastuchov.sk
- Prieskumy a rozborý na územný plán obce Pastuchov, 2019
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Pastuchov na roky 2015 – 2020
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja na roky 2016 – 2020
- Regionálna integrovaná územná stratégia Trnavského samosprávneho kraja na roky 2014 - 2020
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Trnava, SAŽP 1994
- Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy - aktualizácia, 2018
- Územný plán regiónu Trnavského samosprávneho kraja, 2014

Významným syntetickým podkladom pre spracovanie územnoplánovacej dokumentácie, ako aj tejto správy o hodnotení, boli výstupy predchádzajúcich etáp tvorby územnoplánovacej dokumentácie – najmä krajinnoeologického plánu obce Pastuchov, ktorý analyzoval stav životného prostredia, problematiku ochrany prírody a tvorby krajiny.

Na základe týchto informácií boli skoncipované údaje o vstupoch a výstupoch, charakteristika súčasného stavu životného prostredia a zhodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie.

Samotné hodnotenie – výber hodnotiacich kritérií a stanovenie spôsobu hodnotenia bolo uskutočnené s použitím rôznych metódik, ktoré prezentujú aktuálne výsledky výskumu v danej oblasti, publikované v zborníkoch a odborných prácach.

VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení

Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch pri vypracúvaní tejto správy vyplynuli zo skutočnosti, že pre hodnotené územie chýbajú určité konkrétne údaje charakterizujúce stav zložiek životného prostredia a faktorov ovplyvňujúcich životné prostredie – chýbajú výsledky konkrétnych meraní kvality a stavu ovzdušia, povrchových vôd, podzemných vôd, pôdy, hluku atď.

Ďalšie neurčitosti môžu vyplývať z faktu, že posudzovanie vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie je predprojektovou etapou, v ktorej sa overujú limity územia z hľadiska rôznych záujmov a návrhy aktivít definovaných v územnoplánovacej dokumentácii nie sú určené bližšími kvantitatívnymi ukazovateľmi / parametrami.

Na rozdiel od posudzovania vplyvov činností na základe konkrétnych investičných zámerov (EIA) preto v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii ešte nie je možné presne určiť, aké konkrétne činnosti zo spektra prípustného funkčného využitia sa v rámci jednotlivých funkčných plôch, resp. regulačných blokov a krajinnoeekologických komplexov budú v skutočnosti realizovať.

Uvedené nedostatky a neurčitosti však nie sú zásadného charakteru a všetky podstatné okolnosti pre posúdenie územnoplánovacej dokumentácie boli v tejto správe o hodnotení zohľadňované.

VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie

Územné plány vo všeobecnosti predstavujú účinný nástroj pre koncepčné usmerňovanie rozvoja územia obcí na princípoch udržateľného rozvoja. Súčasný systém územného plánovania garantuje dodržiavanie týchto princípov vďaka integrovaným nástrojom krajinnoekologického plánovania a strategického environmentálneho hodnotenia (v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Už v zadaní na spracovanie územného plánu obce Pastuchov a aj v ďalšej etape, pri príprave návrhu, bol deklarovaný cieľ, aby rozvoj obce vychádzal z princípov udržateľného rozvoja a v maximálnej miere zohľadňoval požiadavky ochrany prírody a životného prostredia.

V hodnotenej ÚPD sa uvažuje predovšetkým s rozvojom obytnej funkcie. Vzhľadom k výrazne nadpriemernej obložnosti bytov možno očakávať rast záujmu o novú bytovú výstavbu v obci zo strany individuálnych stavebníkov. Vymedzením nových rozvojových plôch pre výstavbu vytvárame podmienky pre naplnenie rozvojového potenciálu obce. Na bývanie sa využijú priestorové rezervy v zastavanom území, ako aj plochy v priamej nadväznosti na zastavané územie obce.

Pre výstavbu obytných stavieb sa navrhujú viaceré rozvojové plochy, ako aj prieluky v existujúcej zástavbe. Aj rozvojové plochy č. 5, 6 majú skôr charakter väčších prieluk. Rozvojové plochy č. 3, 4, 9, 11 sú už v súčasnosti vo výstavbe - v každej z nich už bol postavený aspoň jeden rodinný dom. Na pozemku v obecnom vlastníctve je v centrálnej časti obce rezervovaná rozvojová plocha č. 5 pre výstavbu bytového domu.

Väčšina navrhovaných rozvojových plôch a prieluk využíva vybudovanú infraštruktúru komunikácií a inžinierskych sietí. To sa týka najmä rozvojových plôch č. 1, 2, 5, 6, čiastočne aj rozvojových plôch č. 3, 4, 9, 10, 11, 12. Navrhované rozvojové plochy č. 1 – 12 majú spolu s prielukami určenými na zástavbu celkovú kapacitu 73 bytových jednotiek.

Hodnotená ÚPD predpokladá, že pokračujúci rast počtu obyvateľov obce bude generovať dopyt po službách a zariadeniach maloobchodu. Odporúča nové zariadenia občianskej vybavenosti celoobecného významu lokalizovať predovšetkým do vymedzeného priestoru centrálnej zóny obce. Vzdelávacie zariadenia, najmä základná škola, sú predimenzované a vyhovujú súčasným i budúcim potrebám. Viaceré verejné budovy sú v nevyhovujúcom stave (obecný úrad, MŠ, kultúrny dom), odporúča sa preto ich rekonštrukcia a modernizácia.

Výrobné územie obce predstavujú dva hospodárske dvory - mechanizačné stredisko a farma. Počíta sa s rekonštrukciou výrobných areálov, ako aj s rozširovaním zastúpenia prevádzok podnikateľských aktivít nepoľnohospodárskeho charakteru.

Miestny športový areál s futbalovým ihriskom by sa mal rekonštruovať a doplniť jeho vybavenie. Chatovú a chalupársku rekreáciu je vhodné rozvíjať v osade Hášoš vhodné naďalej rozvíjať. Pre oddychové aktivity obyvateľov sa navrhujú upraviť verejné priestranstvá v centre obce a doplniť ich detskými atrakciami, drobnou architektúrou a verejnou zeleňou s parkovými úpravami.

Návrh územného plánu obce Pastuchov navrhuje odstránenie deficitov dopravnej a technickej infraštruktúry, čo je predpokladom ochrany životného prostredia a je faktorom atraktívnosti obce pre rôzne cieľové skupiny (obyvateľov, podnikateľov, návštevníkov). Navrhuje sa napojenie nových rozvojových plôch na všetky inžinierske siete, dobudovanie splaškovej kanalizácie s čistením odpadových vôd, vybudovanie nových miestnych komunikácií, chodníkov pre chodcov, ako aj cyklotrasy.

Riešenie návrhového variantu rešpektuje limity prírodného charakteru - topografické pomery, vodné toky; úplne sa pri lokalizácii stavebných aktivít vyhýba prvkom ÚSES. Taktiež rešpektuje nadradené dopravné a technické vybavenie a príslušné ochranné pásma.

Regulácia funkčného využitia územia presne stanovuje prípustné a neprípustné využitie plôch s cieľom zabezpečiť kvalitu životného prostredia a eliminovať nežiadúce vzájomné ovplyvňovanie jednotlivých urbanistických funkcií. Za účelom zachovania zelene a nespevnených plôch v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálna intenzita zástavby. Regulácia maximálnej výšky zástavby a navrhované zásady priestorového usporiadania prispievajú k zachovaniu tradičnej mierky vidieckej zástavby a jej harmonického včlenenia do okolitej krajiny, ako aj kompozično-estetických charakteristík pôvodnej urbanistickej štruktúry.

Navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii počíta s plynofikáciou všetkých nových rozvojových plôch pre rozšírenie obytného územia. Tým sa eliminuje znečistenie z domácností pri vykurovaní a príprave teplej úžitkovej vody, čo predstavuje pozitívny vplyv na ovzdušie. Navrhované riešenie nepočíta so vznikom nových stredných ani veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia. Stanovuje podrobné regulatívy pre umiestňovanie prípadných drobných výrobných prevádzok v obytnom území.

Návrh územného plánu obce Pastuchov nezahŕňa riešenia, ktoré by boli nositeľmi rizík pre zdravotný stav obyvateľstva a ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady, narušovali pohodu a kvalitu života alebo životného prostredia. Naopak, územnoplánovacia dokumentácia predostiera konkrétne riešenia problémov s identifikovanými nepriamymi vplyvmi.

V oblasti dopravy ide o návrh rekonštrukcie a rozšírenia miestnych komunikácií, ako aj doplnenia siete miestnych komunikácií. Vzhľadom k minimálnym intenzitám dopravy na ceste III. triedy nie je zastavané územie obce ani jeho navrhované rozšírenie nadmerne zaťažované negatívnymi vplyvmi dopravy. Navyše sa žiadne nové rozvojové plochy pre bývanie a občiansku vybavenosť v blízkosti cesty III. triedy ani nenavrhuje. Plánovaný obchvat Hlohovca bude od obytného územia obce Pastuchov vzdialený viac ako 2 km, pričom úplnú ochranu pred vplyvmi z dopravy zabezpečí vhodná konfigurácia terénu. Možno tiež konštatovať, že plánovaný obchvat Hlohovca bude mať výrazné pozitívne vplyvy na obyvateľstvo mesta Hlohovec. Návrhy chodníkov pre chodcov na prietahu cesty III. triedy zastavaným územím obce a cyklistickej trasy budú mať pozitívne vplyvy na bezpečnosť najzraniteľnejších účastníkov cestnej premávky.

V oblasti technickej infraštruktúry bude mať navrhovaná výstavba splaškovej kanalizácie a dobudovania čistiarne odpadových vôd podstatný pozitívny vplyv na hygienické podmienky a komfort obyvateľov. V nových rozvojových plochách kvalitu bývania zabezpečí zámer napojenia na všetky inžinierske siete – plynovod, verejný vodovod, splaškovú kanalizáciu, zásobovanie elektrickou energiou.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia na obyvateľstvo budú vyplývať z uvažovaného nárastu počtu obyvateľov. V návrhovom období do roku 2035 sa na základe kapacity navrhovaných plôch pre výstavbu prognózuje zvýšenie počtu obyvateľov nad 1000 obyvateľov. Značné nároky na riešenie obytnej funkcie vyplývajú z viacerých faktorov – najmä z mimoriadne vysokej obložnosti bytového fondu v obci.

Pozitívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť v stanovení presných regulatívov pre výrobné aktivity v zastavanom území, ktoré predídu potenciálnym negatívnym vplyvom na obytné územie a budú garantovať kvalitu životného prostredia. Pozitívny vplyv na obyvateľstvo bude mať návrh dobudovania oddychových priestranstiev s detskými ihriskami v obytnom území pre oddychové aktivity obyvateľov.

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebude mať negatívny vplyv na horninové prostredie a geomorfologické pomery.

Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia nevyvolá žiadne priame vplyvy na klimatické pomery. Nevýznamné nepriame vplyvy na klímu prinesú niektoré navrhované opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity, ktoré vychádzajú z odporúčaných opatrení Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Z hľadiska vplyvov na ovzdušie navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii počíta s plynofikáciou všetkých nových rozvojových plôch pre obytnú funkciu. Tým sa eliminuje znečistenie z domácností pri vykurovaní a príprave teplej úžitkovej vody, čo predstavuje pozitívny priamy vplyv. Pozitívny vplyv strategického dokumentu na ovzdušie možno ďalej vidieť v stanovení regulatívov funkčného využívania územia s obmedzením rušivých prevádzok v obytnom území.

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie neovplyvní hydrologické a hydrogeologické pomery v území.

Nové rozvojové plochy pre obytnú funkciu sú situované vo vyvýšených polohách a vo väčšej vzdialenosti od vodných tokov, ktoré v obci pramenia a nepredstavujú preto povodňové ohrozenie. Špecifické krajinnokoekologické opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny sú obsiahnuté v rámci koncepcie starostlivosti o životné prostredie. Ďalšie navrhované opatrenia významnou mierou prispievajú k ochrane a zvýšeniu kvality podzemných a povrchových vôd. Ide predovšetkým o návrh výstavby splaškovej kanalizácie s čistením odpadových vôd (pozitívny priamy vplyv na vodné pomery).

Z hľadiska vplyvov na pôdu sa realizáciou navrhnutých ekostabilizačných opatrení eliminuje pôdna erózia a ďalšie ohrozujúce faktory. V návrhu územného plánu obce je zakotvená požiadavka optimalizácie agrotechnických postupov pri obrábaní ornej pôdy, ako aj udržiavania existujúcej líniovej zelene a založenia novej líniovej zelene

s pôdoochrannou funkciou v podobe vsakovacích vegetačných pásov. Táto skupina opatrení predstavuje priame pozitívne vplyvy na pôdu.

Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia vymedzuje nové rozvojové plochy pre výstavbu. Celková plocha navrhovaných záberov poľnohospodárskej pôdy je 6,4636 ha. Na zábery najkvalitnejšej pôdy Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. pripadá len 1,2670 ha. Zábery lesných pozemkov sa neuvažujú.

Významnejšie biotopy sú v riešenom území viazané len na kompaktné lesné porasty, lokálne na vodné toky. V hodnotenej ÚPD sú vymedzené ako prvky ÚSES a ani do týchto prvkov nezasahujú žiadne navrhované stavby a rozvojové zámery. Naopak, návrhom nových prvkov ÚSES – biocentier a biokoridorov miestneho významu dôjde po ich dobudovaní k pozitívnym vplyvom na faunu. Biokoridory umožnia migráciu živočíchov a eliminujú bariérové prvky. Viaceré ekologicky významné segmenty krajiny sú navrhované na funkciu biocentier, kde budú vhodné podmienky pre úkryt a rozmnožovanie živočíchov, vrátane chránených druhov.

Realizácia ekostabilizačných opatrení, navrhovaných v územnoplánovacej dokumentácii, prispeje k stabilizácii prírodného prostredia, čím sa zlepšia aj podmienky pre faunu a flóru riešeného územia. Za účelom zachovania zelene v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálna intenzita zástavby.

V navrhovanom riešení hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie je posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. Líniová zeleň sa využíva na zabezpečenie hygienických a pôdoochranných funkcií a ako kompozičný prvok.

Krajinný obraz len mierne pozmení nová zástavba, ktorá nadviaže na existujúcu sídelnú štruktúru. Navrhovaný rozvoj nebude mať priame vplyvy na časti krajiny, ktoré sú z krajinnooestetického hľadiska považované za najhodnotnejšie. Záväzným regulatívom, zakotveným v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie, je obmedzená výška objektov v obci a v nových rozvojových plochách. Účelom tohto opatrenia je zachovanie tradičnej mierky vidieckej zástavby a jej harmonického včlenenia do okolitej krajiny. Predstavuje nepriamy pozitívny vplyv na krajinu, vrátane sídelnej krajiny a súčasne pozitívny vplyv z hľadiska ochrany pamiatkových hodnôt.

Nakoľko sa v k.ú. Pastuchov nenachádzajú žiadne chránené územia, konštatujeme nulové vplyvy na chránené územia. Ani na plochách biokoridorov, biocentier nie je navrhovaná nová výstavba.

Územnoplánovacia dokumentácia rešpektuje národnú kultúrnu pamiatku (sochu sv. Urbana), ďalšie architektonické pamiatky a solitéry s historickými a kultúrnymi hodnotami, ako aj požiadavky z hľadiska ochrany archeologických nálezísk. Hodnotená ÚPD vytvára predpoklady pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva, čo predstavuje pozitívny nepriamy vplyv. Zdôrazňuje potrebu zachovať pôvodné zastavovacie štruktúry a rešpektovať vidiecky charakter zástavby.

Pre zlepšenie kvality životného prostredia, ako aj elimináciu a prevenciu environmentálnych problémov definuje hodnotená ÚPD v záväznej časti súbor opatrení, ktoré vytvoria predpoklady pre udržateľný rozvoj územia. Nezasahuje novými činnosťami

do prvkov systému ekologickej stability. Viaceré z týchto opatrení predstavujú súčasne odporúčané opatrenia Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest.

Možno teda konštatovať, že územný plán obce Pastuchov bude predstavovať základný koncepčný dokument obce s právnou záväznosťou a vynútiteľnosťou. V návrhu záväznej časti riešenia sú definované zásady a regulatívy funkčného využívania a priestorového usporiadania územia, ako aj zásady a regulatívy týkajúce sa ochrany životného prostredia a krajiny a ďalších funkčných systémov obce, verejnoprospešné stavby.

Hodnotená dokumentácia je v celom rozsahu v súlade so záväznou časťou Územný plán regiónu Trnavského samosprávneho kraja. Súlad s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou je dokumentovaný v kapitole 2.2 textovej časti hodnotenej ÚPD.

Z porovnania variantov vyplýva, že návrhový variant (variant „1“) predstavuje oproti nulovému variantu najvýhodnejší variant budúcej realizácie činností a stavieb v hodnotenom území.

Vyhodnotenie splnenia rozsahu hodnotenia a špecifických požiadaviek na hodnotenie

Správa o hodnotení strategického dokumentu obsahuje rozpracovanie všetkých bodov uvedených v prílohe č. 5 zákona. V procese hodnotenia a v jeho výstupe – správe o hodnotení boli naplnené všetky body rozsahu hodnotenia, ktorý určil Okresný úrad Hlohovec, odbor starostlivosti o životné prostredie v liste č. OU-HC-OSZP-2020/000022 zo dňa 25. 03. 2020. Hodnotenie, ako aj samotné navrhované riešenie, zohľadnilo špecifické požiadavky, ktoré vyplynuli zo stanovísk doručených k oznámeniu o strategickom dokumente:

- 1. Do správy o hodnotení zapracovať a vyhodnotiť pripomienky Slovenského vodohospodárskeho podniku ► **je zapracované v návrhu ÚPD, v kap. 2.10**
- 2. V správe o hodnotení vyhodnotiť zásobovanie plynom pre obec Pastuchov tak, aby neohrozovalo zásobovanie obce Dolné Trhovište. ► **je vyhodnotený v návrhu ÚPD, v kap. 2.12.3 (návrh si nevyžiada nevyžiada následné investície do existujúcich plynovodov a regulačnej stanice v Dolnom Trhovišti)**
- 3. V správe o hodnotení uviesť všetky predpokladané vplyvy na zložky životného prostredia. ► **je vyhodnotený v kap. III.1 - 13**

IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali

doc. Ing.arch. Jaroslav Coplák, PhD.

odborne spôsobilá osoba na posudzovanie vplyvov na ŽP (č. 485/2010/OHPV)

X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom pre vypracovanie správy o hodnotení

Použité boli podklady uvedené v kapitole VI., časti C tejto správy o hodnotení.

Kompletná textová a grafická dokumentácia – návrh územného plánu obce Pastuchov je pre účely prerokovania zverejnená na internetovej stránke zhotoviteľa.

XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov oprávneného zástupcu navrhovateľa

V Pastuchove, 25. 08. 2020

Daniel Tejkal, starosta obce

.....

(podpis, pečiatka)